

DEN SOCIALA KOMPASSEN

2022

Luleå kommun

Inledning

Det vi tror oss veta, är det sanning eller fördom? Den som arbetar med demografiska analyser och socioekonomiska kartläggningar inom kommunal verksamhet får då och då höra kommentaren att "det där visste vi redan". Så kan det naturligtvis vara, men inte sällan bygger den upplevda vetskapen på hörsägen eller fördomar, snarare än fakta. Gruppen "vi" är också ofta en diffus referens, där verklig samsyn kring fakta om en situation är svår att uppnå. Och ju mer komplex situationen är, desto svårare är det att uppnå samsyn.

För att bättre kunna fokusera på en konstruktiv dialog kring hur problem ska lösas och insatser prioriteras har Statisticon tagit fram föreliggande analysmetod, där nio socioekonomiska variabler analyseras sammantaget. Den möjliggör också mätbarhet över tid. Genom att ha en bild av nuläget kan insatser följas upp och utvärderas. Systematiska och transparenta kartläggningar utgör också en viktig grund för ansvarsutkrävande.

Det är dock viktigt att komma ihåg att områden är statiska, men att människor rör på sig. Det finns områden som fungerar som transitområden och i takt med att invånare där får ekonomiska möjligheter till en boendekarriär väljer en del att flytta. Om en variabel i ett område t.ex. inte uppvisar någon mätbar förbättring trots insatser, behöver det inte betyda att insatserna inte har haft någon effekt. Det kan också vara så att insatserna har möjliggjort för människor att påbörja en boendekarriär någon annanstans och lämna plats till nyinflyttade som ännu inte har etablerat sig på en arbetsmarknad.

I det följande redogörs för analysmetoden och resultatet av analyserna.

Analys och text:

Mats Forsberg, Statisticon AB
Anna Carlsund, Statisticon AB
Feliks Sjöblom, Statisticon AB

Bild:

Anna Carlsund, Statisticon AB

Data:

Robert Dahlin, Luleå kommun

Metod

Följande variabler ingår i analysen:

Andel öppet arbetslösa
(18-64 år, 2021-10-31)

Andel invånare med ek. bistånd
(invånare 20+ år, 2020-12-31)

Ohälsotalet per invånare
(invånare 16-64 år, 2021-12-31)

Andel förvärvsarbetande
(invånare 20-64 år, 2020-12-31)

Förvärvsinkomst,
(invånare 20+ år, 2020-12-31)

Andel invånare med
eftergymnasial utbildning
(invånare 20-64 år, 2020-12-31)

Andelen invånare födda
utanför EU/EFTA
(av hela befolkningen, 2021-12-31)

Andel unga 0-19 år
(av hela befolkningen, 2021-12-31)

Andel äldre 65 år+
(av hela befolkningen, 2021-12-31)

Den första delen i analysmetoden SEKOM omfattar inventering och val av ingående variabler i analysen. Samma uppsättning variabler används för SEKOM-analysen på nationell nivå. Mer om denna finns att läsa på www.befolkningsprognoser.se. Kommunen har tillhandahållit data, i vissa fall avseende 2020 och i vissa fall avseende 2021 beroende på tillgänglighet. Att använda data avseende olika tidsperioder är inte optimalt, i synnerhet om det sker väsentliga förändringar i ett eller flera områden mellan åren. Ett sådant fall skulle kunna vara om det sker en omfattande nybyggnation i ett område där en större grupp invånare flyttar in med en annan socioekonomisk karaktär än den befintliga befolkningen. Vår bedömning är dock att förhållandena inom och mellan områden i Luleå inte har förändrats i någon större utsträckning mellan 2020 och 2021.

Den andra delen av analysen omfattar tillämpning av en datavetenskaplig metod som kallas Random Forest. Enkelt uttryckt är syftet med den datorintensiva metoden att klassificera omfattande data med komplexa samband. I fallet med socioekonomiska variabler på delområdesnivå ges en möjlighet att gruppera delområdena utifrån hur de studerade variablerna sammantaget korrelerar med varandra. Metoden tillhör ett vetenskapligt fält som brukar benämnas Machine Learning. På Wikipedia finns en utförlig beskrivning av detta fält och hur det förhåller sig till bl.a. Data mining och Artificiell intelligens (AI). Läs mer på https://en.wikipedia.org/wiki/Machine_learning.

Den tredje delen av analysen är att visualisera resultatet. Det gör vi med hjälp av Multidimensional scaling (MSD), som i ett tvådimensionellt plot-diagram visar graden av samband samt hur de ingående variabelvärdena varierar mellan de delområden vi studerar.

Den fjärde delen i analysmetoden är att förstå och tolka utfallet, i vårt fall den socioekonomiska kartan (SEKOM-kartan). Vid tolkningen bestäms också antalet grupper som ska definieras och karaktäriseras. De ingående enskilda variablernas dragningskraft och riktning i SEKOM-kartan behöver också markeras i den tvådimensionella rymden som kartbilden utgör.

Områdesindelning

Utgångspunkten för att åstadkomma en lämplig gruppering av områden för analysen är kommunens indelning av Nyko. För att ge en stabil och meningsfull SEKOM-karta är strävan att

- (i) uppnå ett minimum om ca 500 invånare per område,
- (ii) åstadkomma en gruppering som resulterar i minst ett 20-tal SEKOM-områden,
- (iii) gruppera områden som är relevanta ur ett planeringsperspektiv och har en hög igenkänningsfaktor,
- (iv) skapa så homogena områden som möjligt i termer av socioekonomisk struktur samt att
- (v) urskilja tätortsområden från omland på landsbygden.

I Luleå kommun resulterade det i 40 SEKOM-områden.

<u>SEKOM-område</u>	<u>Folkmängd</u>	<u>SEKOM-område</u>	<u>Folkmängd</u>
Centrum	10 022	Hertsön	5 344
Bergnäset	3 793	Hertsölandet	697
Kallax	614	Lövskatan	811
Mjölkudden	3 677	Lerbäcken	893
Notviken	834	Kronan	2 172
Tuna	1 767	Svartösten	725
Karlsvik	544	Ersnäs	1 008
Gammelstad	4 837	Antnäs	976
Sunderbyn	3 484	Måttsund	877
Bergviken	3 860	Alvik	1 120
Porsön	5 475	Klöverträsk	532
Rutvik	1 147	Bälinge	931
Björkskatan	4 277	Persön	839
Lulsundet	902	Brändön	799
Björnsbyn	496	Smedsbyn	450
Hällbacken	1 160	Sundom	421
Bensbyn	872	Råneå	2 156
Malmudden	1 013	Jämtön	864
Skurholmen	4 496	Böle	560
Örnäset	2 948	Niemisel	404

Hur ska kartan läsas?

SEKOM-analysen av de nio olika variablerna för kommunens delområden syftar till att beskriva och visualisera samband.

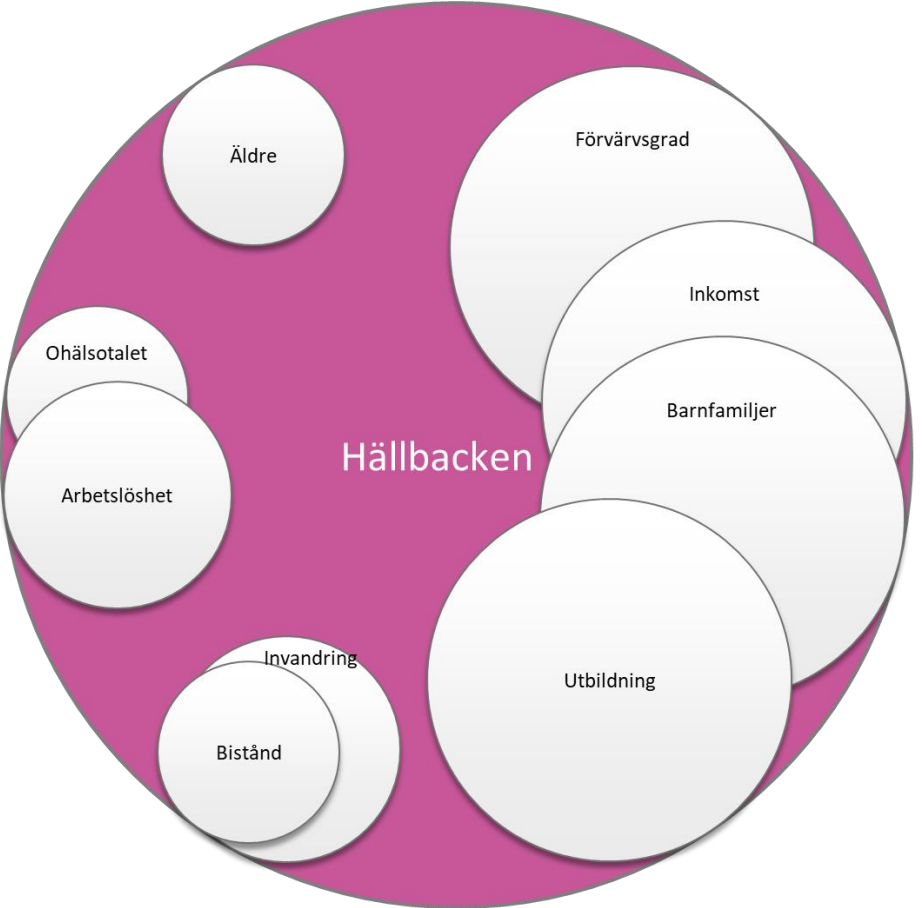
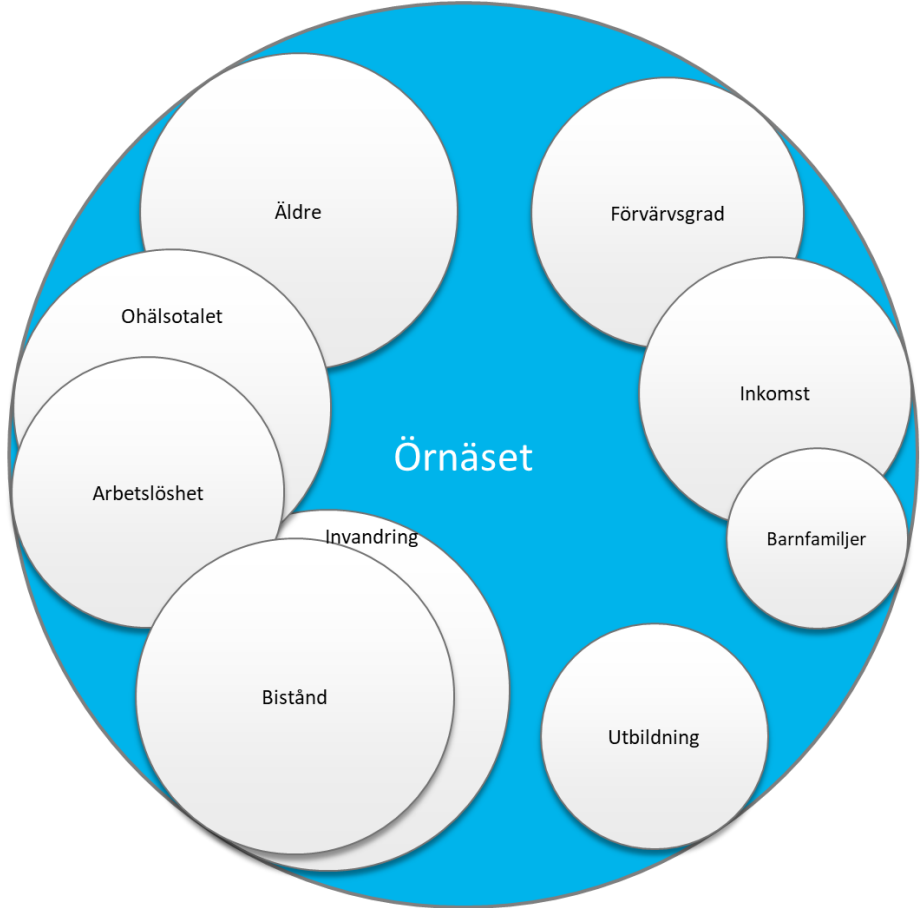
Analysen av 2020/2021 års data placerar variablerna enligt figuren till höger.

Hur drar en magnet?

Figureerna till höger visar två områden på SEKOM-kartan – Örnäset och Hällbacken. Storleken på de inre grå cirkarna speglar respektive variabels värde. De grå cirkarna kan liknas vid järnkulor som var och en dras mot sin korresponderande magnet på cirkeln.

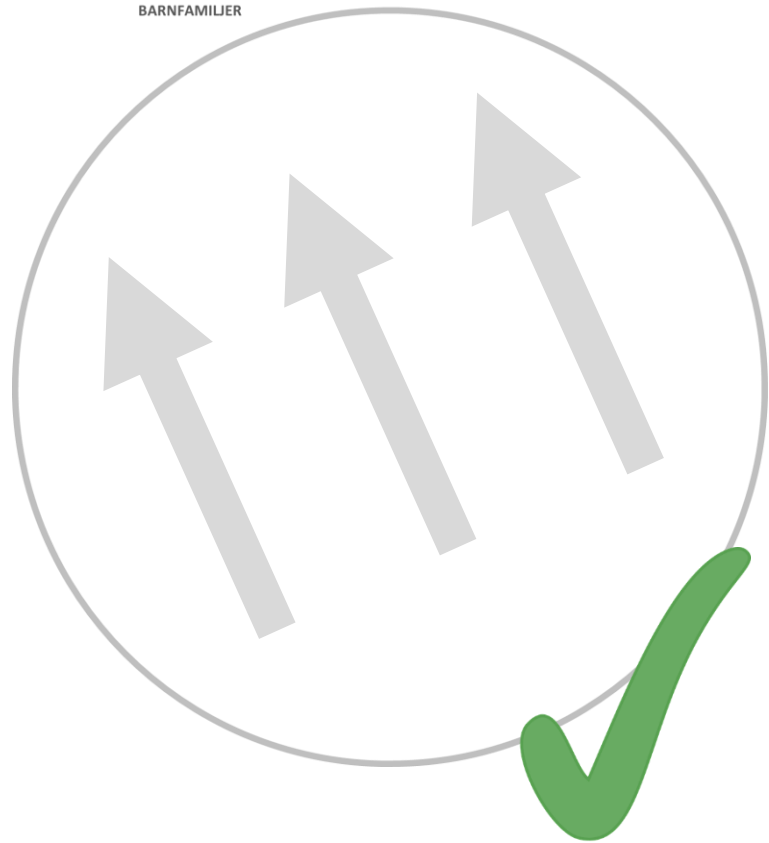
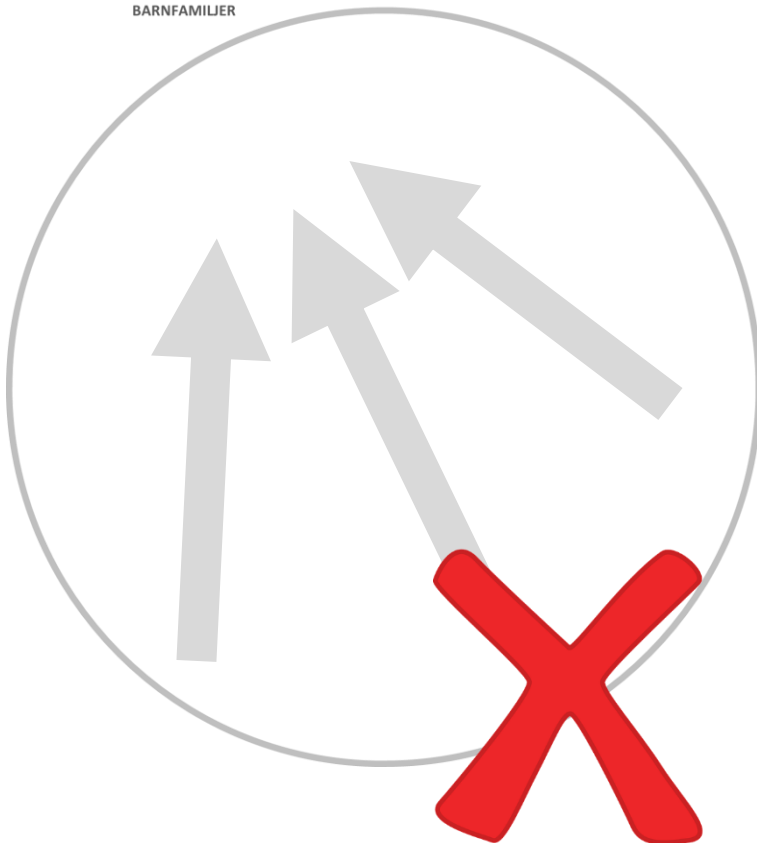
Eftersom magneterna är placerade runt om cirkeln hamnar delområdena i vad som kan liknas vid nio magnetfält med olika riktning. Ett delområdes placering i cirkeln avgörs således av dess egenskapers (variablers) sammansättning och storlek, där varje egenskap har en korresponderande magnet på cirkeln.

I vilken riktning drar en magnet?

Den dragningskraft som respektive magnet ger upphov till har en riktning som är vinkelrät mot magnetens placering.

Figurena till höger visar hur en riktning ska utläsas på ett korrekt sätt.

Likheter och skillnader inom och mellan SEKOM-grupper

När delområdenas position har bestämts återstår att gruppera dem i ett lämpligt antal grupper. Försök att dela in områdena i fyra, fem och sex områden visade att en indelning i fem områden var mest stabilt och naturligt med hänsyn till kommunens invånarantal.

SEKOM-grupperna samlar delområden som sammantaget uppvisar mest samhörighet med avseende på de i analysen ingående variablerna. Som alltid, när en mängd ska delas in i ett förutbestämt antal grupper, finns gränsfall där det inte är självklart vilken grupp ett visst område ska tillhöra.

En annan viktig aspekt att ha i åtanke är att SEKOM-kartan visualiseras i endast två dimensioner, medan områdena egentligen mäts i nio. Det innebär att två punkter kan vara lika varandra i de dimensioner som syns men olika i de som inte syns, eller tvärt om.

De två dimensionerna som visas har dock valts utifrån att de förklarar det mesta av de skillnader som sammantaget finns mellan delområdena. Ett tydligt uttryck för detta är att de tre olika grupperna ligger distinkt åtskilda i SEKOM-kartan.

Tabellerna visar tre olika typfall av placeringar i SEKOM-kartan med exempel från Luleå.

(i) Ett delområde kan ligga nära övriga i samma SEKOM-grupp, men avvika i något eller några avseenden. Området Hertsön tillhör den blå gruppen och uppvisar sammantaget stora likheter med övriga områden i samma grupp. Dock avviker området vad gäller medianinkomst, andel förvärsarbetande, andel med eftergymnasial utbildning och andelen 0-19 år.

	Median-inkomst	Andel förvärs-arbetande	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel inv. 0-19 år	Andel inv. 65+ år	Andel födda utanför EU/EFTA	Ohälsotal (dagar)	Andel med ekonomiskt bistånd	Andel öppet arbetslösa
Hertsön (blå)	285	76.1%	29.1%	26.6%	16.2%	15.2%	30.6	5.3%	3.7%
Genomsnitt blå grupp	241	69.1%	37.8%	19.2%	16.2%	17.1%	25.8	5.3%	3.2%

(ii) Ett delområde kan ligga förhållandevis långt bort från sin SEKOM-grupp

Brändön är ett område som ligger i utkanten av lila grupp. Anledningen är dels att andelen med eftergymnasial utbildning är lägre, dels att andelen 0-19 år lägre och andelen äldre är högre än i den lila gruppen som helhet.

	Median-inkomst	Andel förvärs-arbetande	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel inv. 0-19 år	Andel inv. 65+ år	Andel födda utanför EU/EFTA	Ohälsotal (dagar)	Andel med ekonomiskt bistånd	Andel öppet arbetslösa
Brändön (lila)	356	89.3%	44.0%	25.5%	20.9%	0.8%	11.3	0.7%	1.2%
Genomsnitt lila grupp	380	89.6%	53.5%	29.4%	15.2%	2.4%	12.3	0.8%	1.3%

(iii) Två delområden kan ligga nära varandra men ändå tillhöra olika SEKOM-grupper

Områdena Råneå och Centrum är exempel på två områden som ligger nära varandra men tillhör olika SEKOM-grupper, den orange respektive den gula. Det finns betydande likheter mellan Råneå och Centrum vad gäller t.ex. andel förvärsarbetande och andel med ekonomiskt bistånd, men det finns också betydande skillnader mellan områdena. Detta gäller inkomst, andel med eftergymnasial utbildning och andelen 0-19 år.

	Median-inkomst	Andel förvärs-arbetande	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel inv. 0-19 år	Andel inv. 65+ år	Andel födda utanför EU/EFTA	Ohälsotal (dagar)	Andel med ekonomiskt bistånd	Andel öppet arbetslösa
Råneå (orange)	272	81.1%	27.8%	19.7%	29.5%	6.9%	24.7	1.7%	1.3%
Centrum (gul)	315	81.7%	48.3%	9.6%	31.2%	5.5%	19.6	1.5%	2.0%

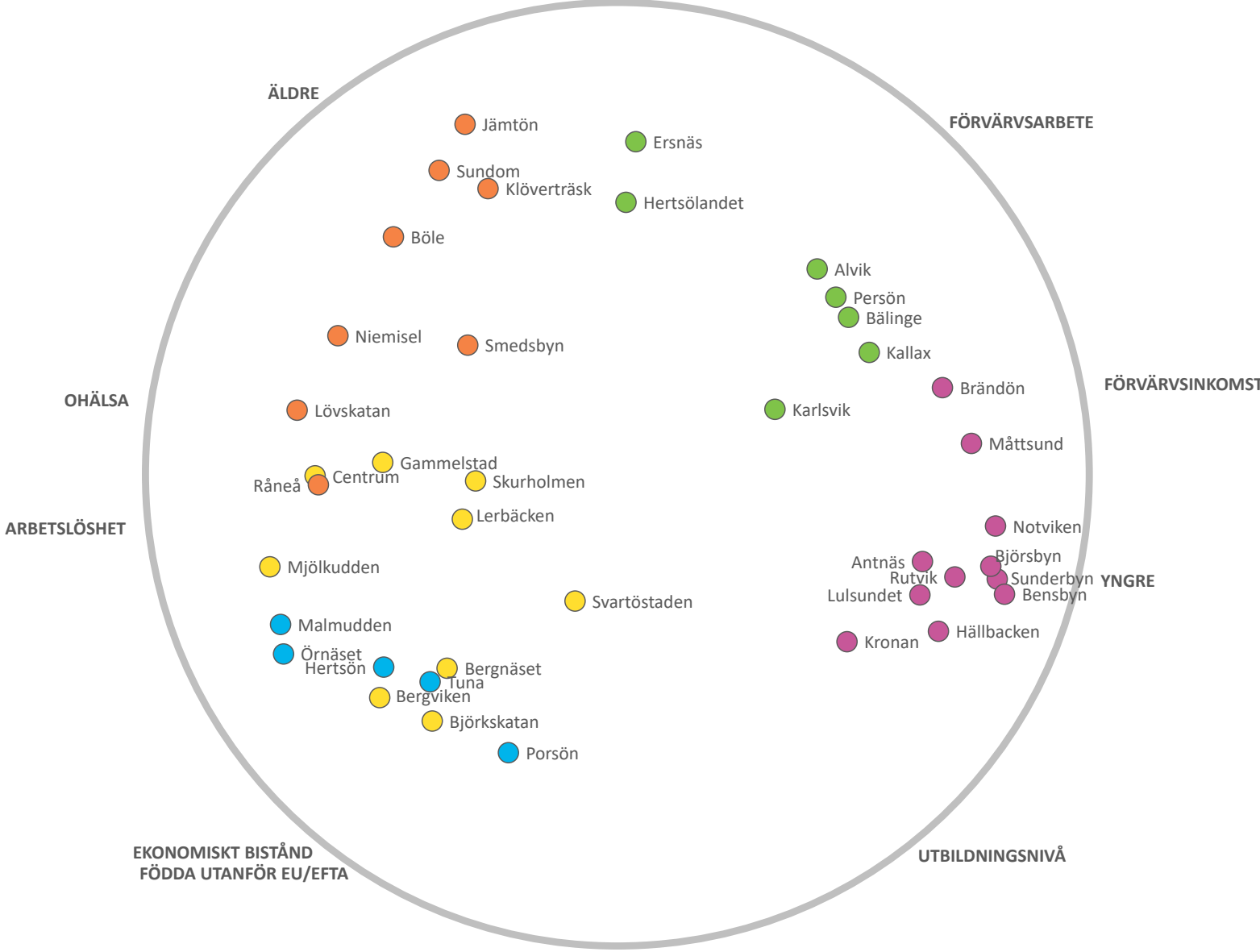

SEKOM Luleå 2022

SEKOM-kartan visar Luleå kommuns delområden grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2022.

Analysen ger upphov till fem åtskilda SEKOM-grupper, en lila, en grön, en orange, en gul och en blå.

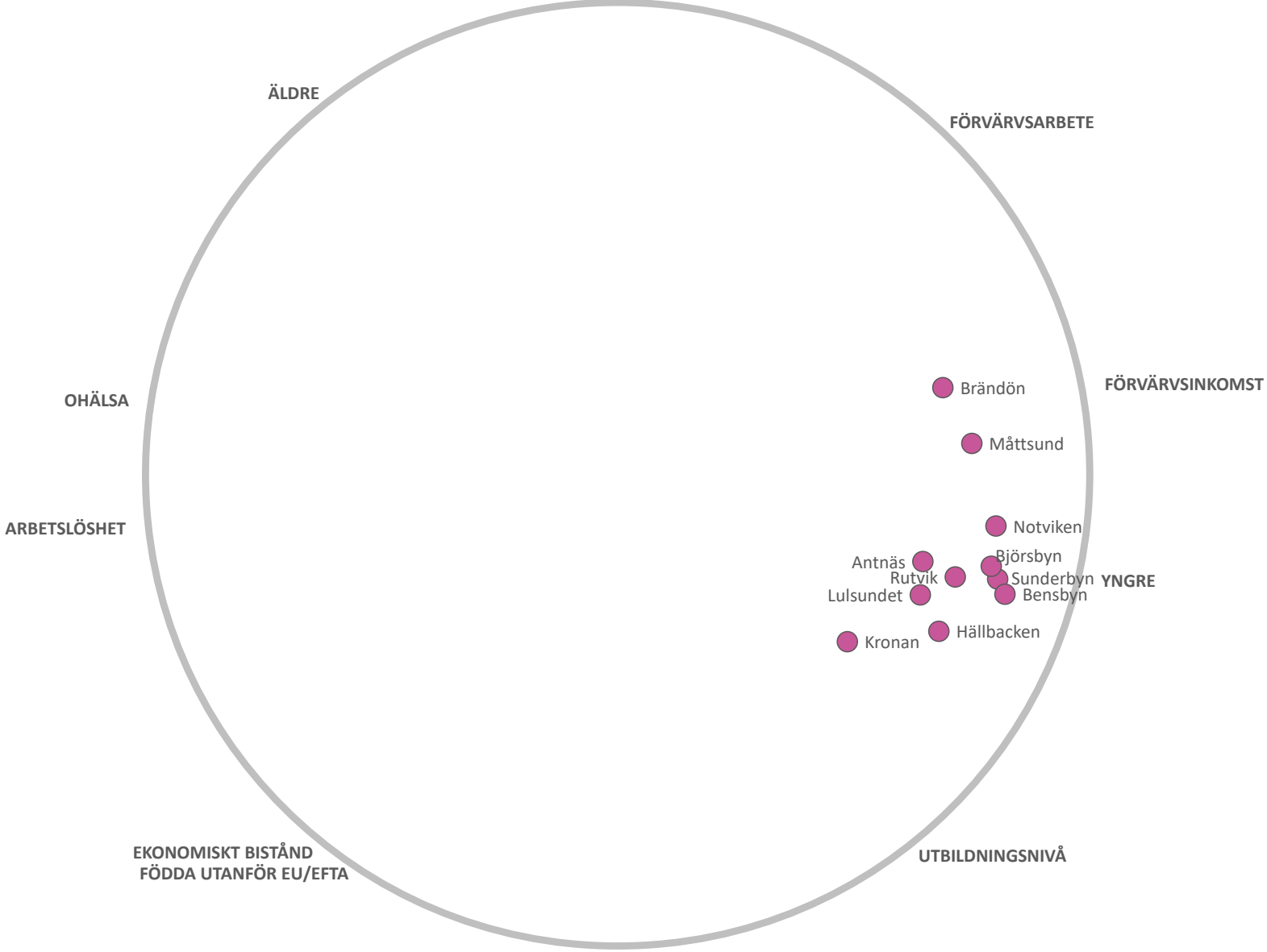
Analyserna är genomförda på senast tillgängliga data vilket är data avseende år 2020/2021. Således kan vissa förändringar ha skett sedan dess. Dock är samtliga ingående variabler stabila i den meningen att de förändras relativt långsamt.

Lila SEKOM-grupp

I den lila gruppen bor drygt 13 700 invånare, vilket motsvarar 17 procent av kommunens befolkning. Här är utbildningsnivån liksom medianinkomsten högst i kommunen. Andelen som har ekonomisk bistånd eller är öppet arbetslösa är låg. Befolkningen består av en stor andel barnfamiljer har och kommunens lägsta ohälsotal.

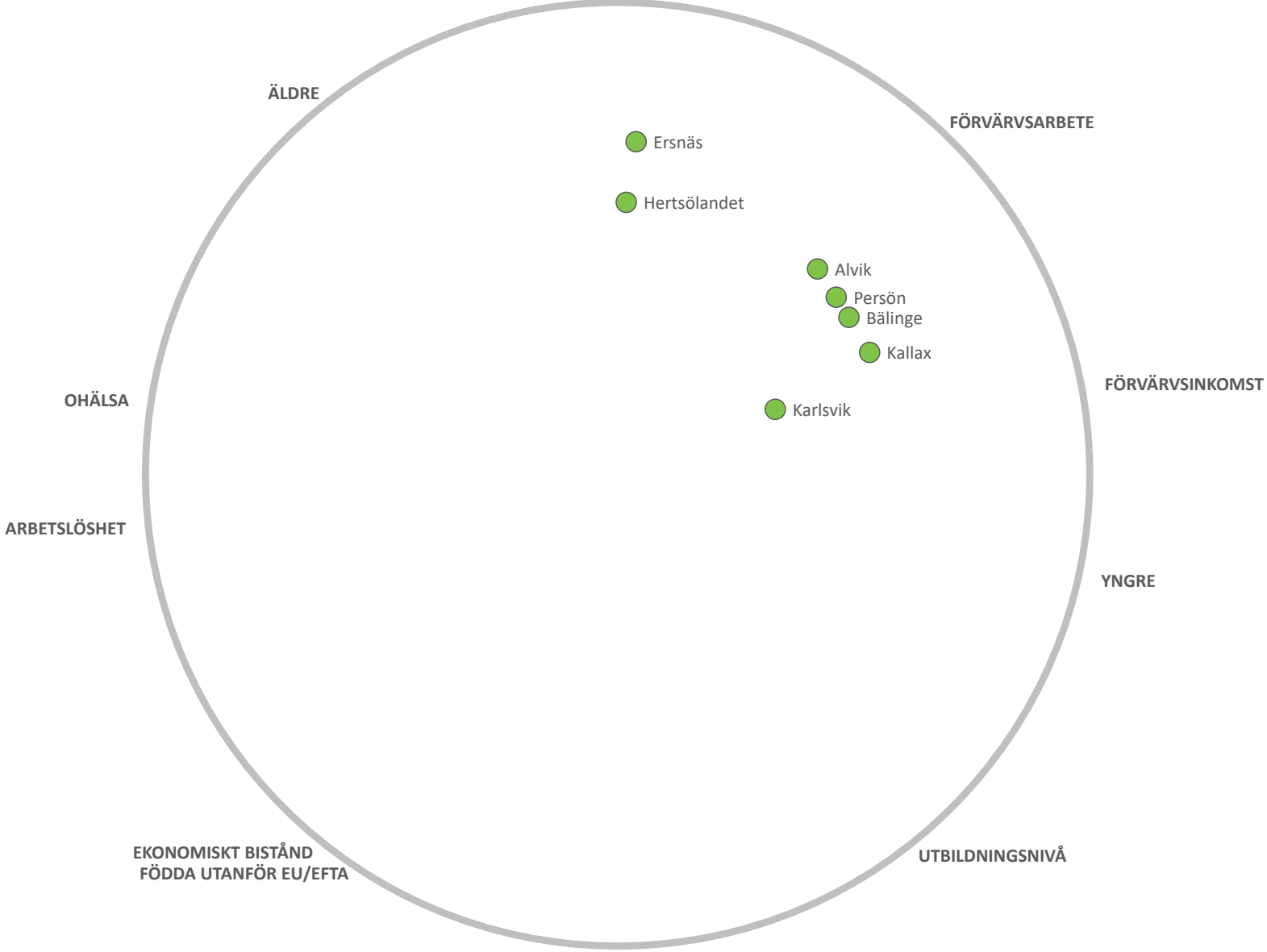
Områdena är placerade runt omkring de centrala delarna i kommunen, här återfinns Rutvik och Hällbacken.

Grön SEKOM-grupp

I den gröna gruppen bor närmare 5 800 invånare, motsvarande 7 procent av Luleås folkmängd, den minsta gruppen sett till folkmängd. Gruppen har hög förvärvsgrad och är i flera avseenden lik den lila, men här är andelen barnfamiljer lägre, andelen äldre högre, utbildningsnivå och inkomstnivåer något lägre.

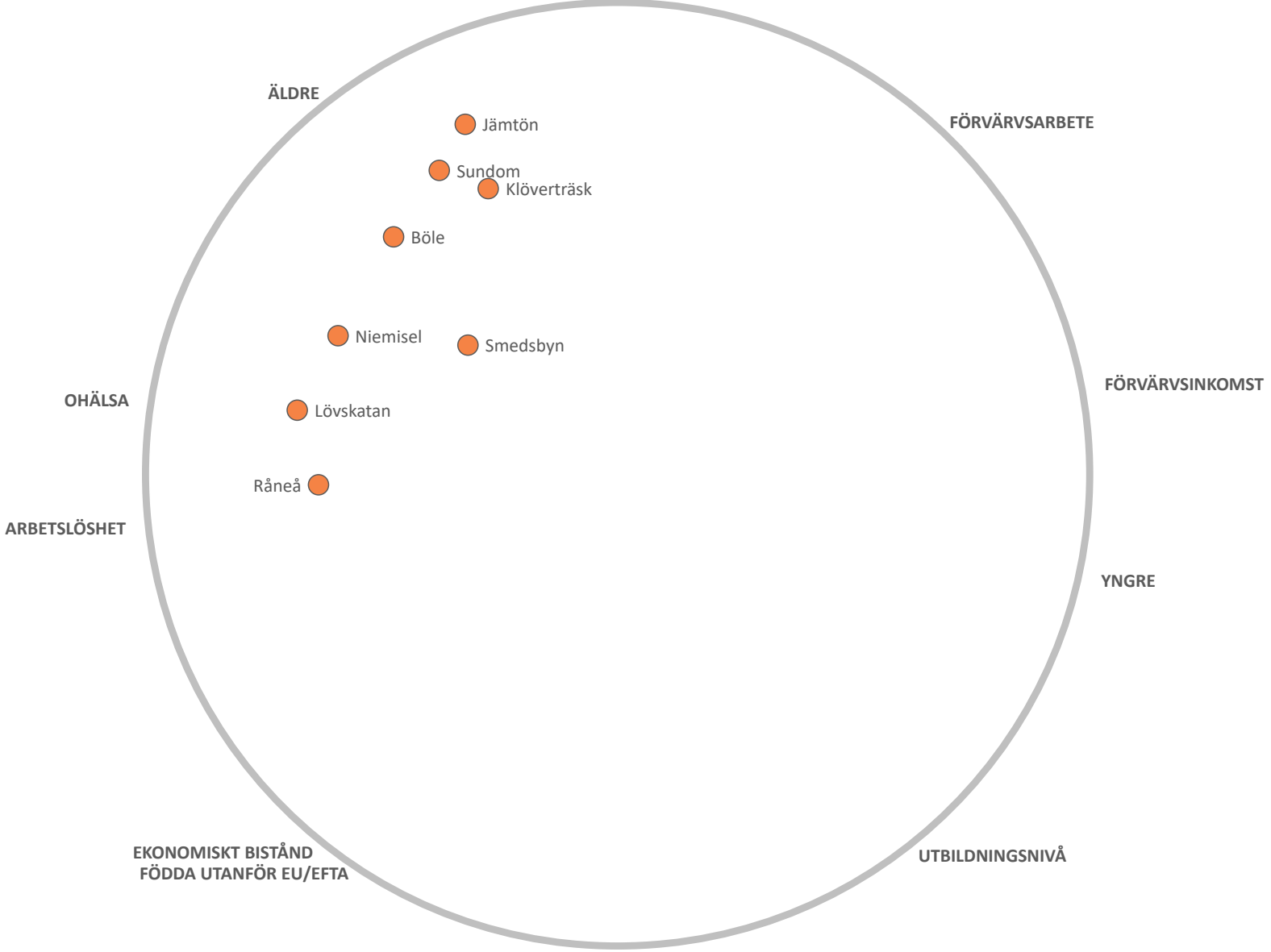
I ett geografiskt perspektiv ligger områdena i den gröna gruppen strax utanför centrum dvs runt om de lila. Här återfinns till exempel Bälinge och Persön.

Orange SEKOM-grupp

I den orange gruppen bor 6 200 invånare, motsvarande 8 procent av Luleås folkmängd. Den orange gruppen har den högsta andelen äldre och den lägsta utbildningsnivån i kommunen. Jämfört med de två tidigare grupperna så är ohälsotalet väsentligen högre.

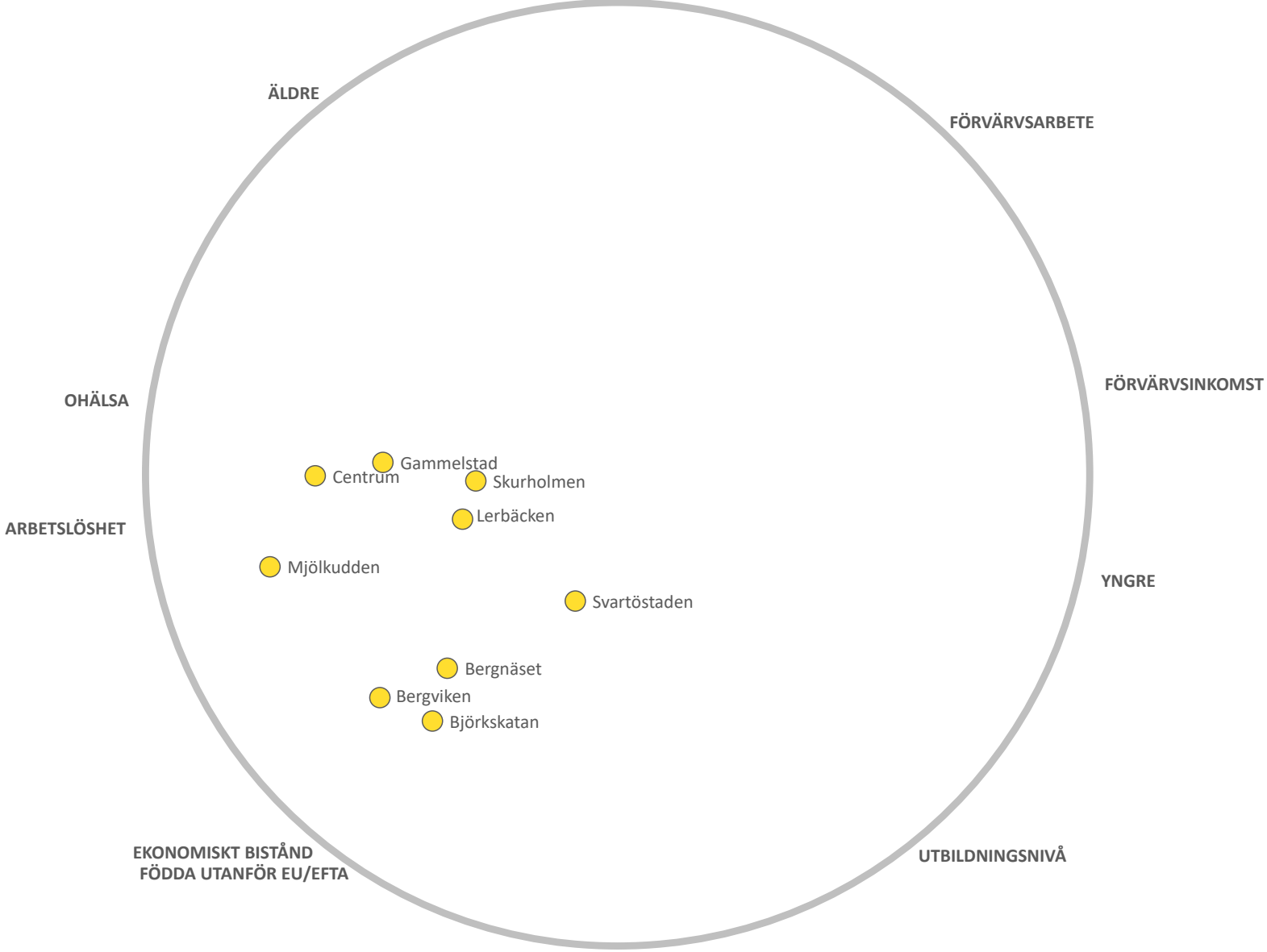
De orangea områdena är belägna i kommunens utkant på landsbygden. Exempel på områden är Klöverträsk och Niemisel.

Gul SEKOM-grupp

I den gula gruppen bor närmare 36 600 invånare, vilket motsvarar 46 procent eller nästan hälften av kommunens befolkning. Denna grupp har en stor del äldre i befolkningen och relativt höga utbildningsnivåer. Andelen födda utanför EU/EFTA är också lite högre än i tidigare grupper.

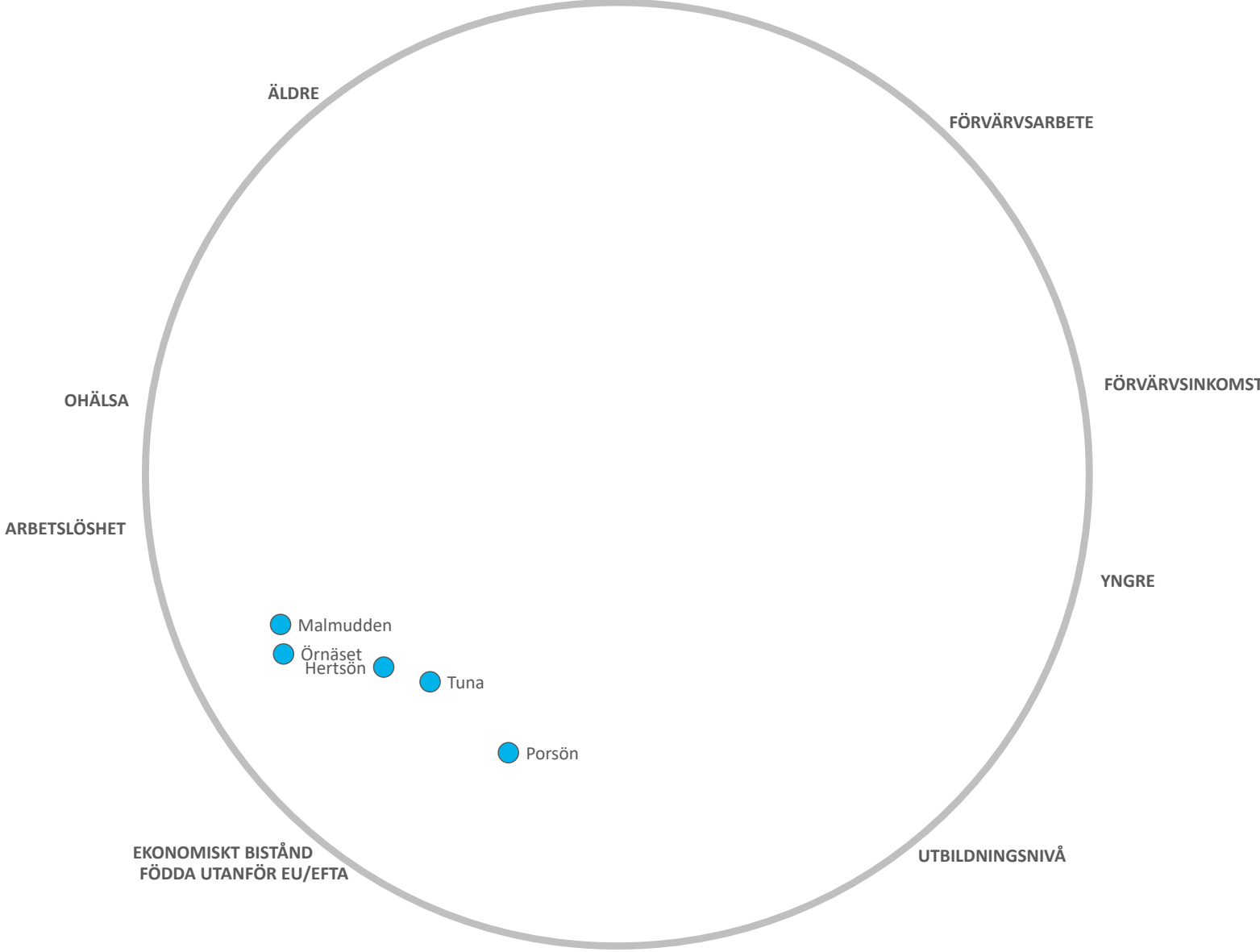
Geografiskt hittar vi gula områden i de centrala delarna av Luleå. Exempel på områden är Centrum och Björkskatan.

Blå SEKOM-grupp

I den blå gruppen bor drygt 16 500 invånare, motsvarande 21 procent av kommunens folkmängd. Här återfinns en låg förvärvsgrad och höga ohälsotal. Gruppen har hög arbetslöshet och hög andel med ekonomiskt bistånd. Här bor även förhållandevis många som är födda i ett land utanför Europa.

Geografiskt är områdena i den blå gruppen, liksom den gula, centralt placerade i Luleå. Exempel på orter är Tuna och Malmudden.

Dataunderlag

I tabellen till höger redovisas den data som SEKOM-analysen bygger på, grupp för grupp.

SEKOM-grupp	Område	Medianinkomst	Andel förvärvs- arbetande	Andel med efter- gymnasial utbildning	Andel inv. 0-19 år	Andel inv. 65+ år	Andel födda utanför EU/EFTA	Ohälsotal (dagar)	Andel med ekonomiskt bistånd	Andel öppet arbetslösa	Befolkning 2021-12-31	Andel av kommunens invånare
Lila	Lulsundet	412	88%	68%	27%	17%	3%	17	0,6%	0,9%	902	1,1%
Lila	Hällbacken	402	93%	64%	42%	3%	3%	9	0,0%	1,3%	1 160	1,5%
Lila	Kronan	397	88%	63%	23%	18%	6%	12	1,0%	1,5%	2 172	2,8%
Lila	Sunderbyn	388	89%	54%	31%	16%	2%	16	0,6%	1,4%	3 484	4,4%
Lila	Notviken	385	90%	54%	26%	19%	2%	13	0,3%	0,6%	834	1,1%
Lila	Bensbyn	378	92%	51%	29%	14%	2%	12	1,1%	1,6%	872	1,1%
Lila	Rutvik	372	90%	46%	33%	13%	2%	12	1,4%	1,7%	1 147	1,5%
Lila	Björnsbyn	371	88%	51%	29%	11%	2%	12	1,1%	1,0%	496	0,6%
Lila	Antnäs	364	91%	46%	31%	13%	2%	12	1,4%	1,9%	976	1,2%
Lila	Brändön	356	89%	44%	26%	21%	1%	11	0,7%	1,2%	799	1,0%
Lila	Måttsund	355	90%	49%	27%	21%	1%	11	0,5%	1,1%	877	1,1%
Grön	Kallax	377	86%	42%	24%	22%	2%	10	0,2%	0,9%	614	0,8%
Grön	Karlsvik	373	86%	47%	23%	20%	2%	13	0,7%	2,7%	544	0,7%
Grön	Hertsölandet	359	87%	42%	16%	30%	2%	19	0,3%	1,6%	697	0,9%
Grön	Bälinge	347	91%	42%	23%	23%	2%	15	0,0%	0,2%	931	1,2%
Grön	Persön	343	87%	36%	26%	18%	2%	17	0,3%	0,8%	839	1,1%
Grön	Alvik	338	89%	37%	27%	21%	2%	13	0,5%	2,2%	1 120	1,4%
Grön	Ersnäs	330	88%	39%	25%	22%	2%	21	0,4%	1,9%	1 008	1,3%
Orange	Sundom	327	87%	37%	21%	26%	2%	26	1,2%	3,0%	421	0,5%
Orange	Smedsbyn	320	84%	34%	23%	19%	3%	19	0,9%	2,9%	450	0,6%
Orange	Lövskatan	318	85%	34%	12%	23%	5%	20	1,8%	3,1%	811	1,0%
Orange	Klöverträsk	312	86%	30%	26%	24%	1%	19	1,3%	2,5%	532	0,7%
Orange	Jämtön	292	88%	31%	20%	30%	2%	24	0,7%	2,3%	864	1,1%
Orange	Böle	284	88%	22%	20%	30%	3%	19	1,4%	2,0%	560	0,7%
Orange	Råneå	272	81%	28%	20%	30%	7%	25	1,7%	1,3%	2 156	2,7%
Orange	Niemisel	244	83%	21%	12%	37%	2%	22	1,2%	2,8%	404	0,5%
Gul	Svartöstaden	342	84%	51%	23%	19%	3%	14	2,7%	2,9%	725	0,9%
Gul	Lerbäcken	337	83%	44%	27%	20%	6%	21	1,7%	2,2%	893	1,1%
Gul	Bergnäset	335	83%	50%	25%	21%	9%	19	2,6%	1,9%	3 793	4,8%
Gul	Skurholmen	334	84%	48%	21%	22%	5%	18	1,2%	1,8%	4 496	5,7%
Gul	Gammelstad	331	83%	47%	24%	23%	4%	20	1,8%	2,1%	4 837	6,1%
Gul	Björkskatan	324	79%	56%	23%	22%	8%	17	2,2%	1,5%	4 277	5,4%
Gul	Centrum	315	82%	48%	10%	31%	6%	20	1,5%	2,0%	10 022	12,7%
Gul	Mjölkkudden	314	82%	48%	20%	26%	8%	19	1,8%	2,3%	3 677	4,7%
Gul	Bergviken	284	74%	48%	15%	21%	7%	17	1,7%	1,4%	3 860	4,9%
Blå	Hertsön	285	76%	29%	27%	16%	15%	31	5,3%	3,7%	5 344	6,8%
Blå	Malmudden	276	75%	37%	11%	24%	10%	34	3,9%	2,8%	1 013	1,3%
Blå	Örnäset	271	76%	30%	15%	22%	14%	30	3,8%	2,8%	2 948	3,7%
Blå	Tuna	250	70%	27%	29%	11%	27%	24	10,9%	4,4%	1 767	2,2%
Blå	Porsön	120	49%	65%	15%	8%	19%	10	2,8%	2,3%	5 475	6,9%

Dataunderlag

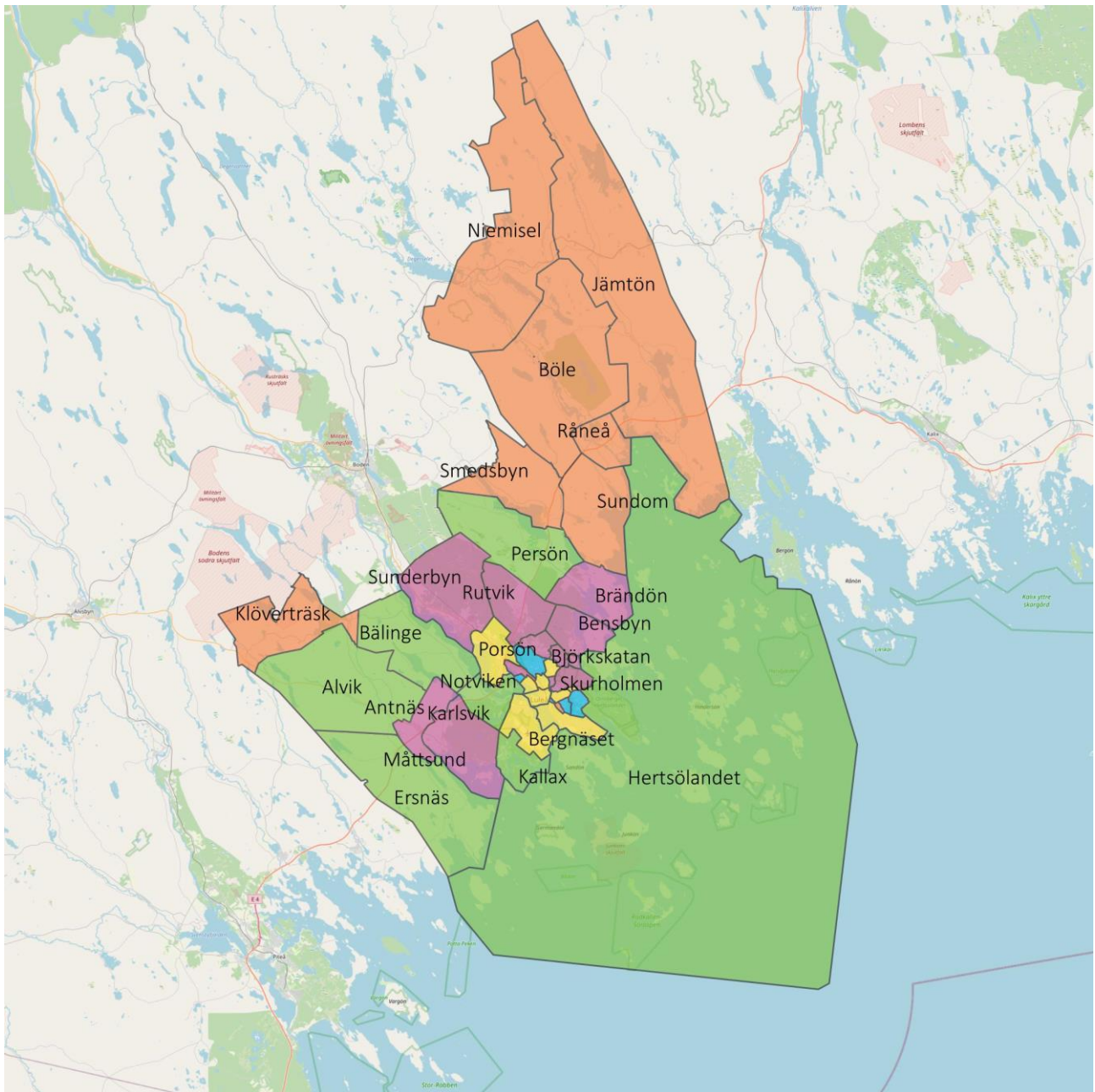
Tabellen visar motsvarande genomsnitt för områdena i respektive grupp.

	Median-inkomst	Andel förvärvs-arbetande	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel inv. 0-19 år	Andel inv. 65+ år	Andel födda utanför EU/EFTA	Ohälsotal (dagar)	Andel med ekonomiskt bistånd	Andel öppet arbetslösa	Befolkning 2021-12-31	Andel av kommunens invånare
Lila SEKOM-grupp	380	90%	53%	29%	15%	2%	12	0,8%	1,3%	13 719	17,4%
Grön SEKOM-grupp	352	88%	40%	23%	22%	2%	15	0,3%	1,5%	5 753	7,3%
Orange SEKOM-grupp	296	85%	30%	19%	27%	3%	22	1,3%	2,5%	6 198	7,9%
Gul SEKOM-grupp	324	81%	49%	21%	23%	6%	18	1,9%	2,0%	36 580	46,4%
Blå SEKOM-grupp	241	69%	38%	19%	16%	17%	26	5,3%	3,2%	16 547	21,0%

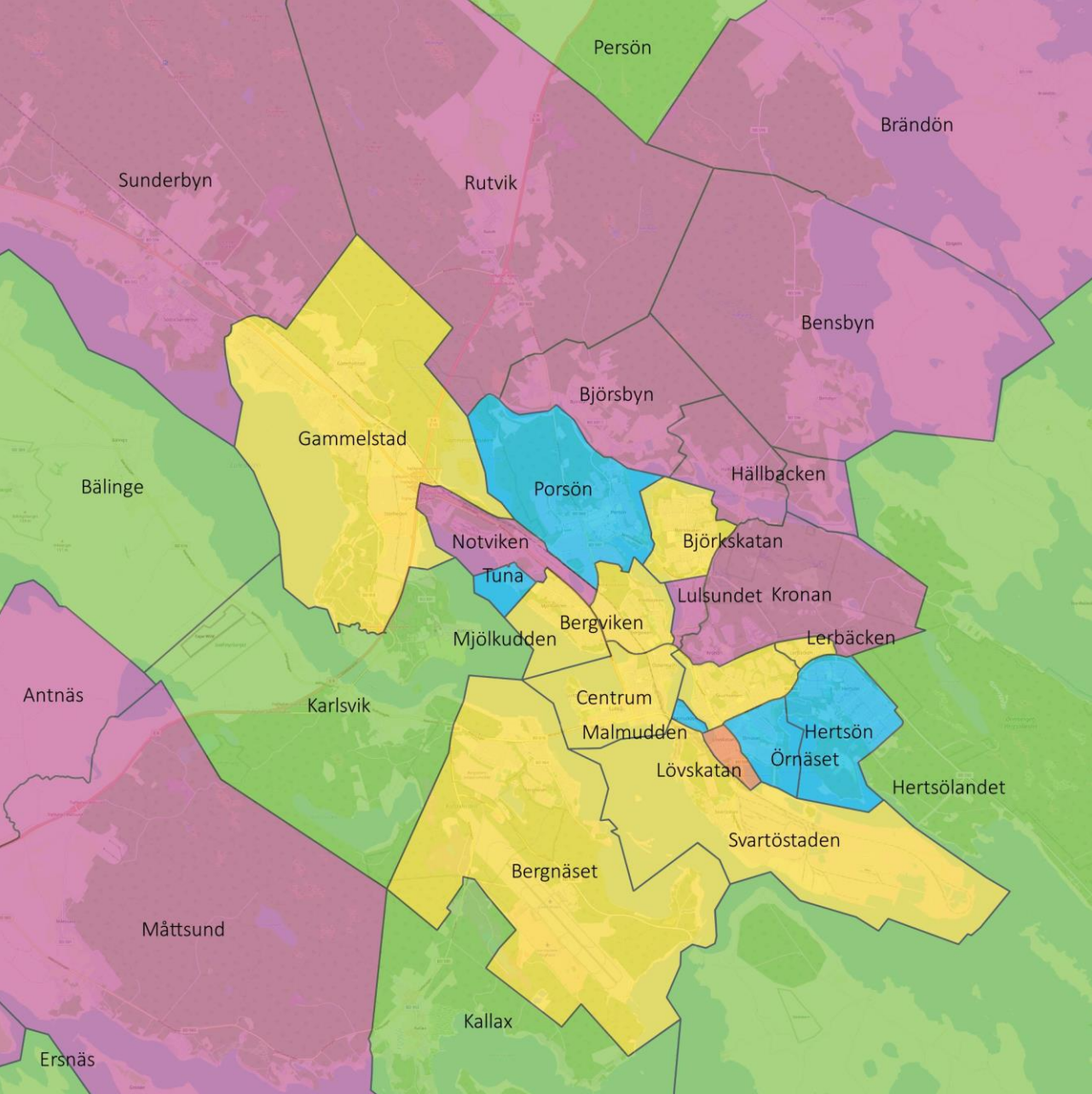
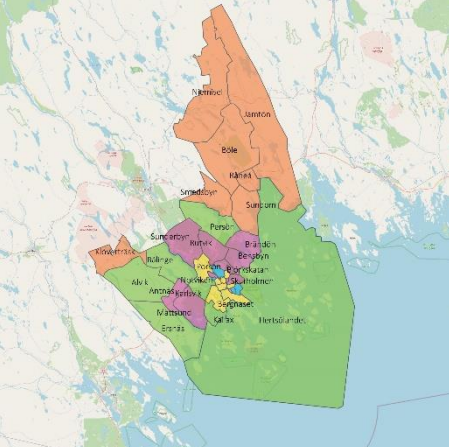
SEKOM-grupp och geografisk karta, hela kommunen

Kartorna visar de områden som ingår i analysen och vilken SEKOM-grupp respektive område tillhör.

SEKOM-grupp och geografisk karta, norra centrala delarna

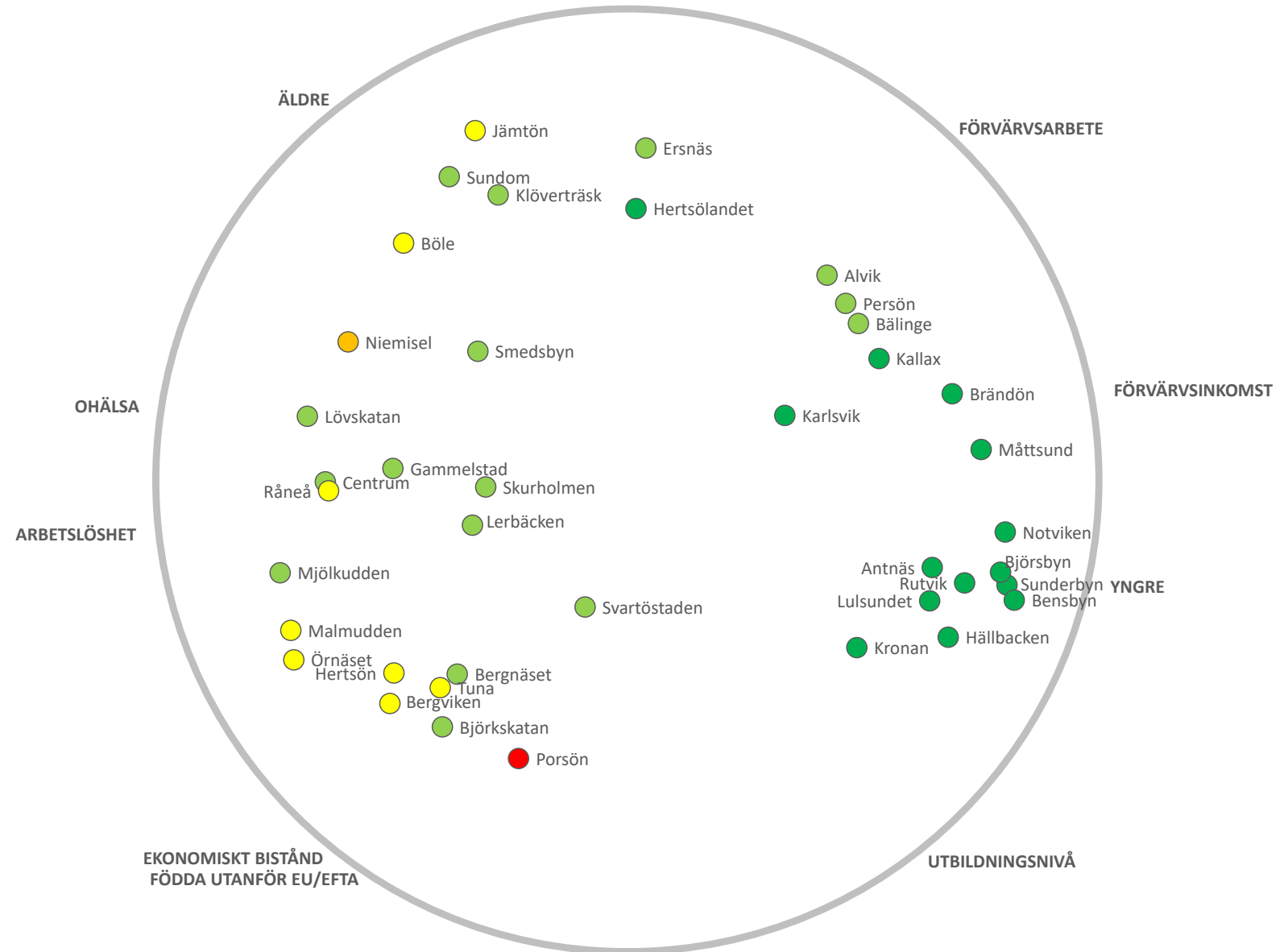
Kartorna visar de områden som ingår i analysen och vilken SEKOM-grupp respektive område tillhör.

Förvärvsinkomst

Förvärvsinkomst
20+ år, 2020-12-31

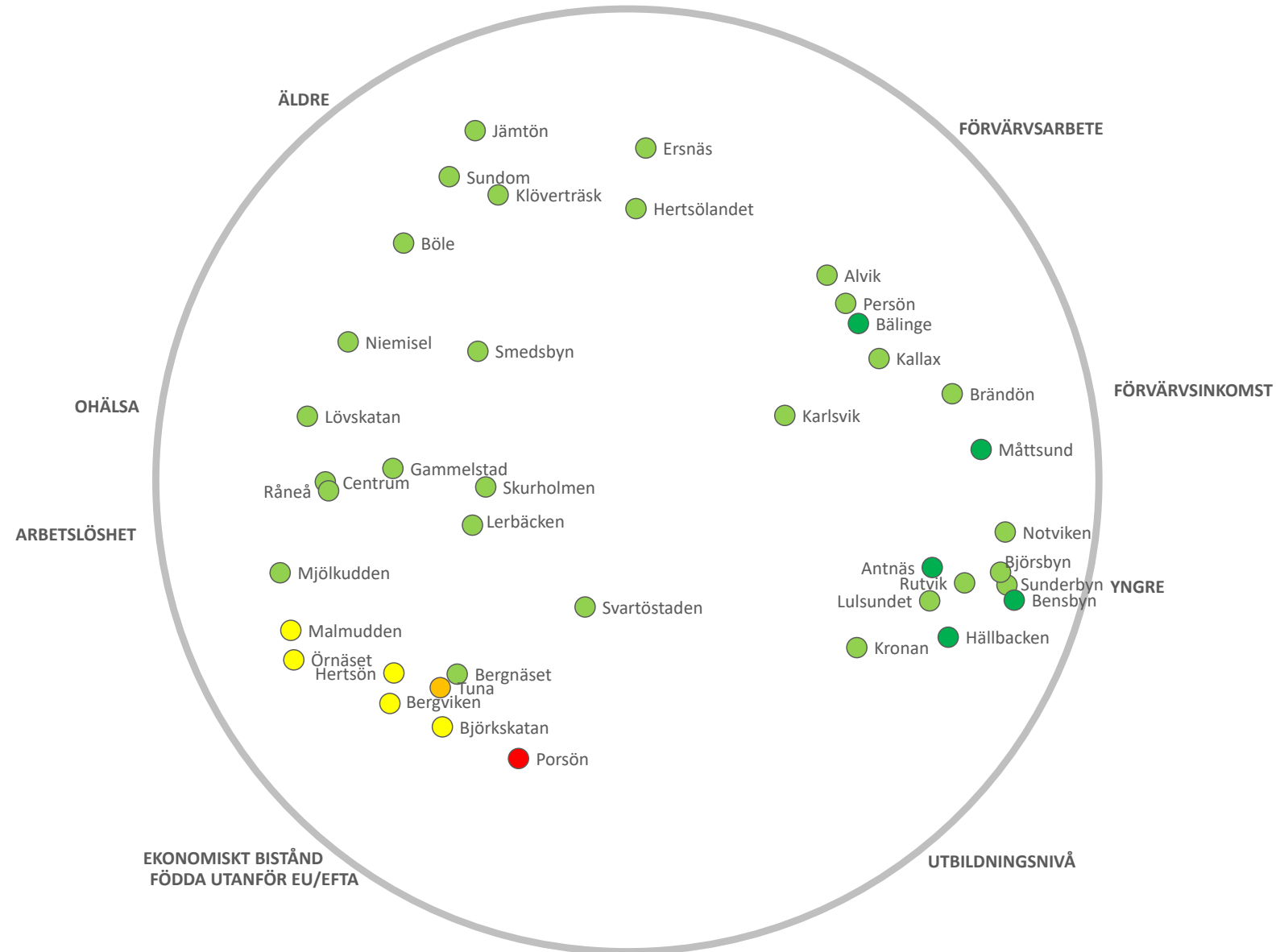
- - 200 tkr
- 200 - 250 tkr
- 250 - 300 tkr
- 300 - 350 tkr
- 350 tkr -

Förvärvsgrad

Andel förvärvsarbetande
invånare 20-64 år, 2020-12-31

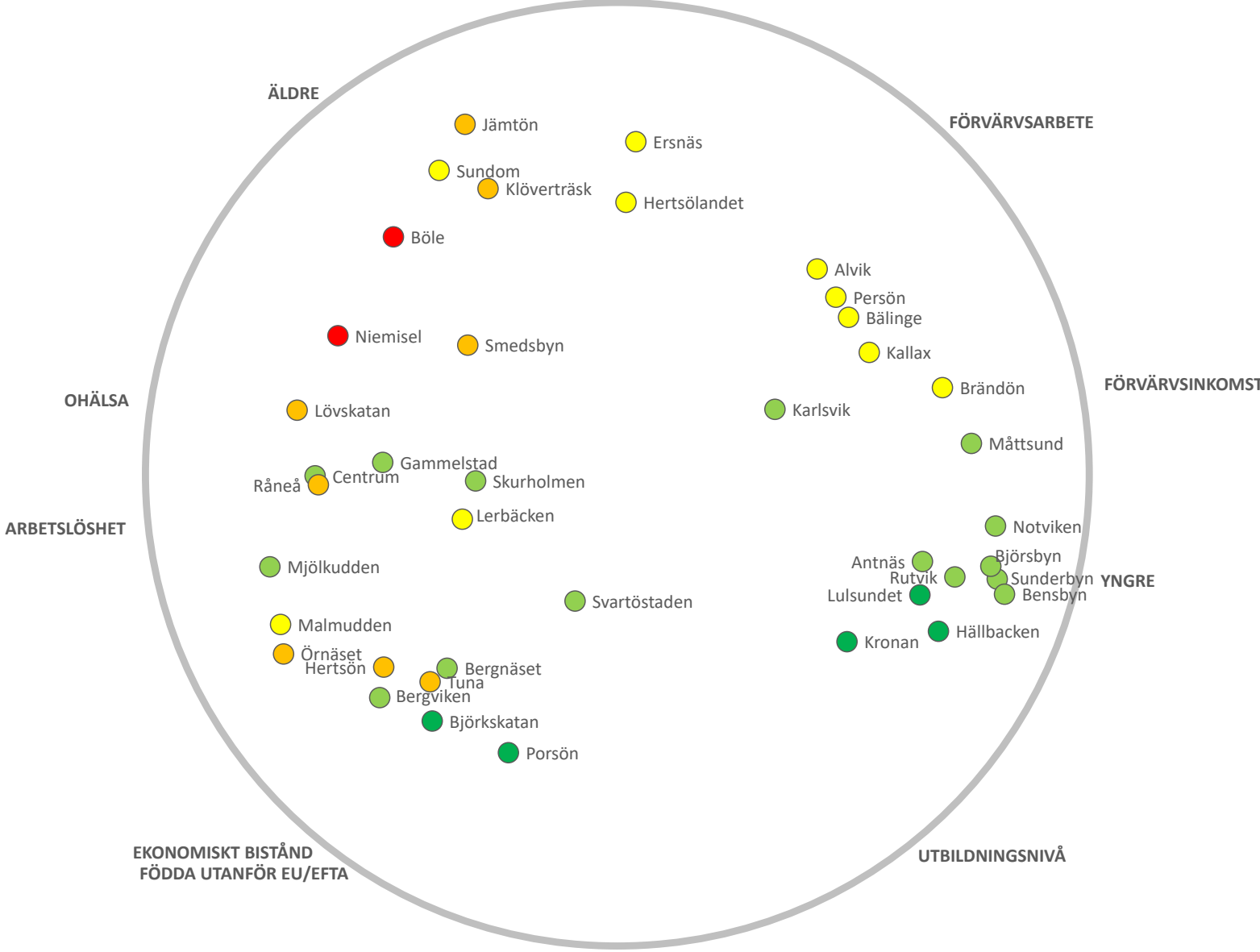
- 50 - 60 %
- 60 - 70 %
- 70 - 80 %
- 80 - 90 %
- 90 % -

Eftergymnasial utbildning

Andel invånare 20-64 år med eftergymnasial utbildning, 2020-12-31

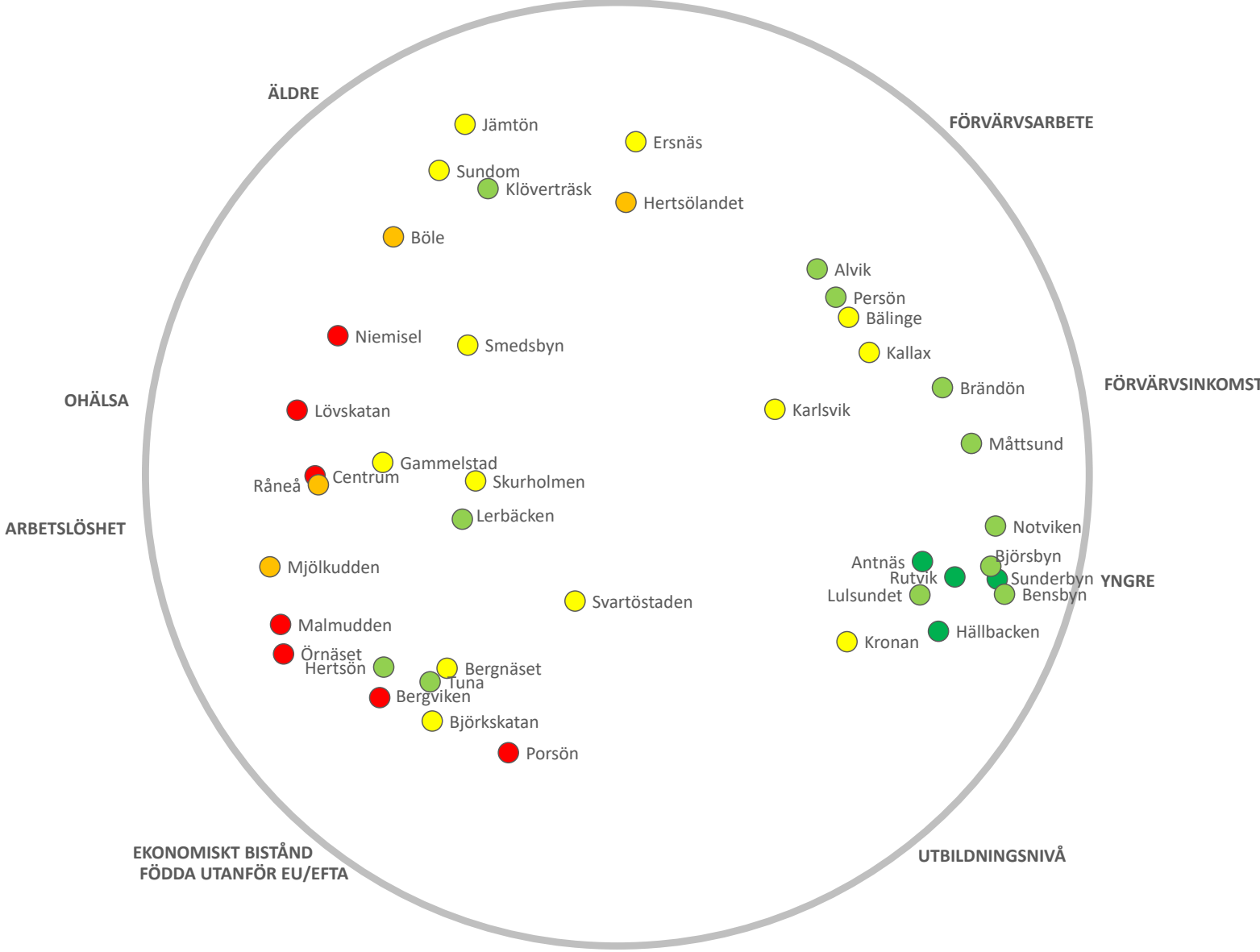
- 15 - 25 %
- 25 - 35 %
- 35 - 45 %
- 45 - 55 %
- 55 % -

Barnfamiljer

Andel 0-19 år av hela befolkningen, 2021-12-31

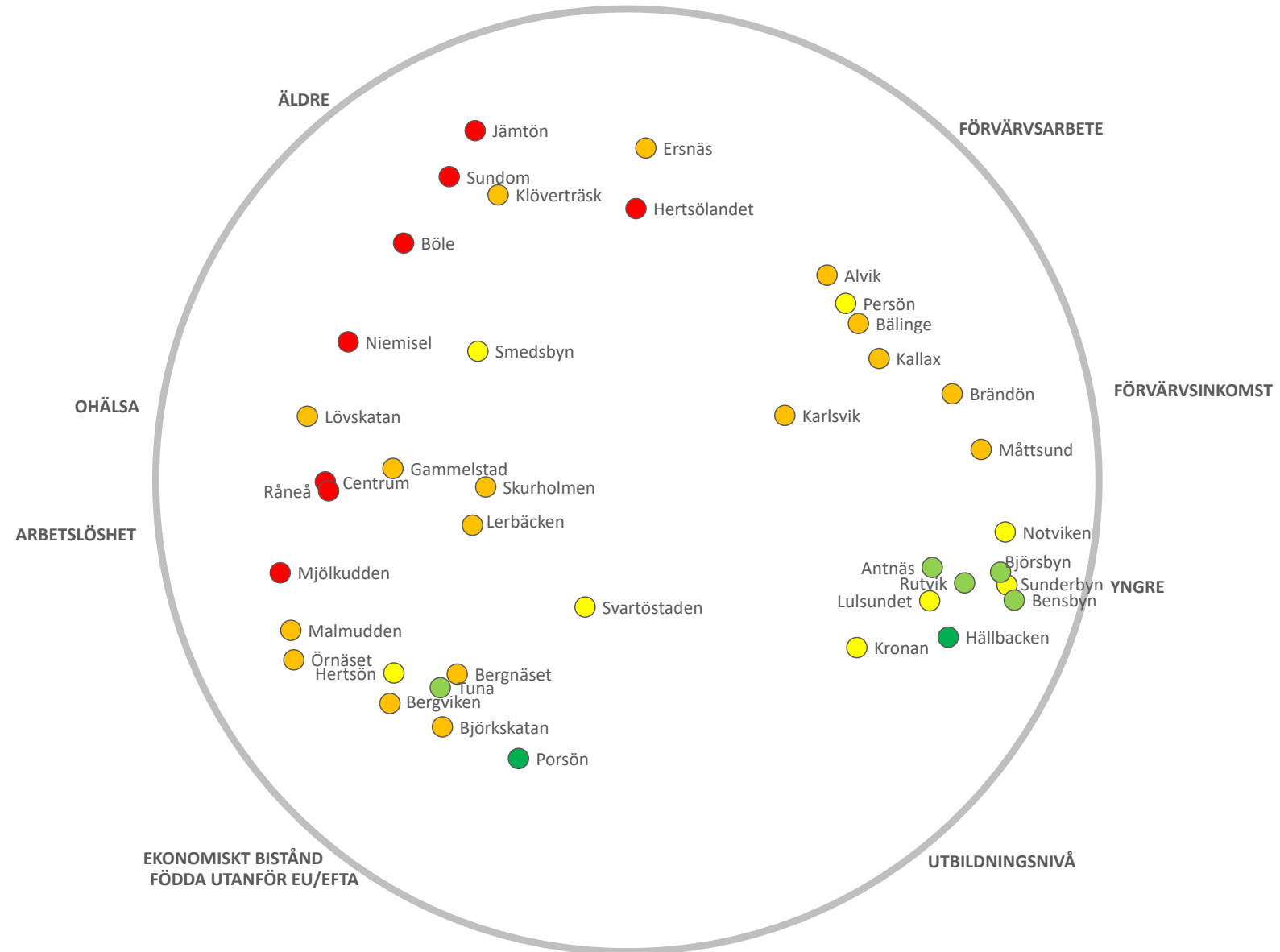
- - 15 %
- 15 - 20 %
- 20 - 25 %
- 25 - 30 %
- 30 % -

Äldre

Andel 65 år+ av hela befolkningen,
2021-12-31

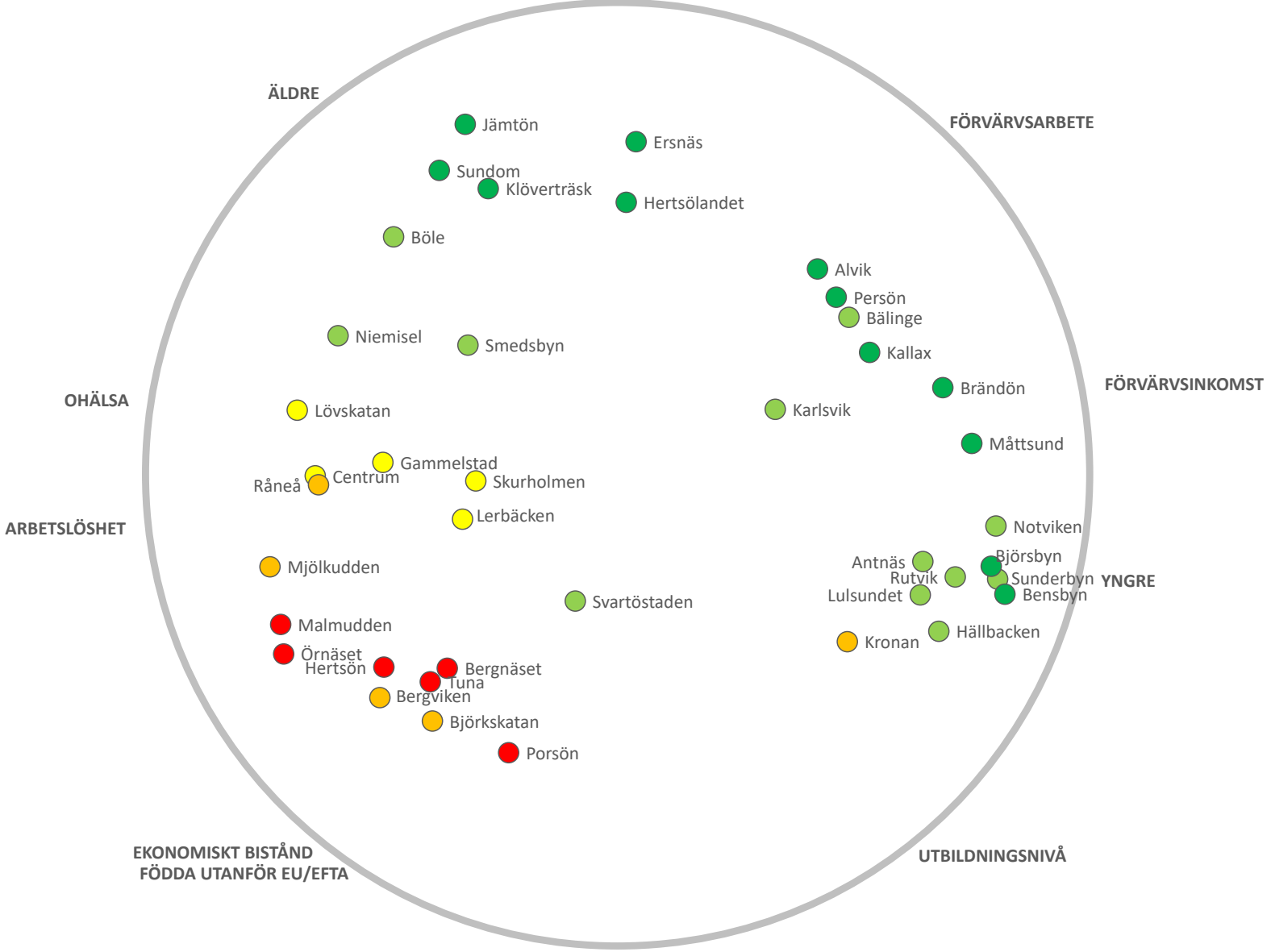
- - 10 %
- 10 - 15 %
- 15 - 20 %
- 20 - 25 %
- 25 % -

Födda utanför EU/EFTA

Andel av hela befolkningen, 2021-12-31

- 0 - 2 %
- 2 - 4 %
- 4 - 6 %
- 6 - 8 %
- 8 % -

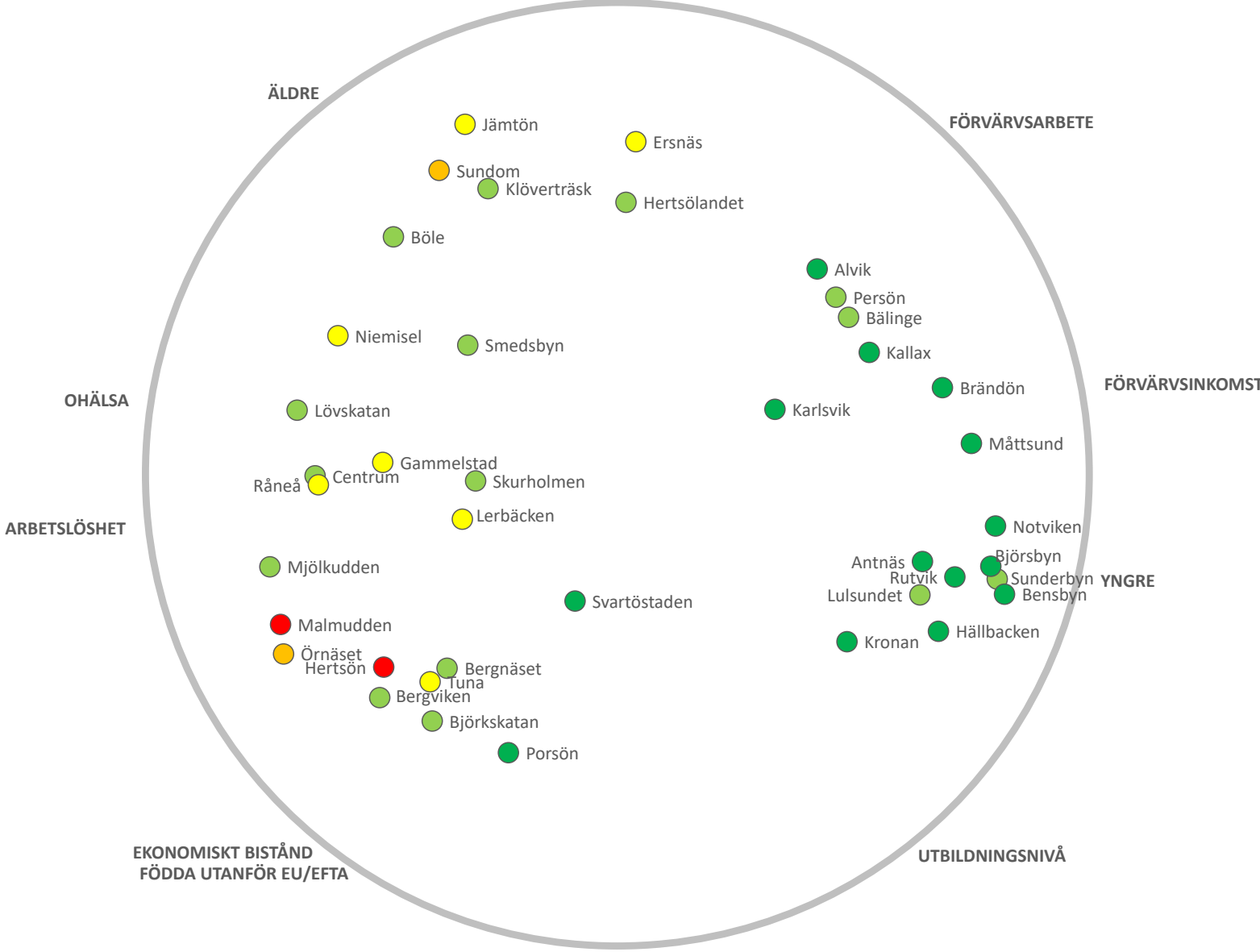

Ohälsotalet

Per invånare 16-64 år, 2021-12-31

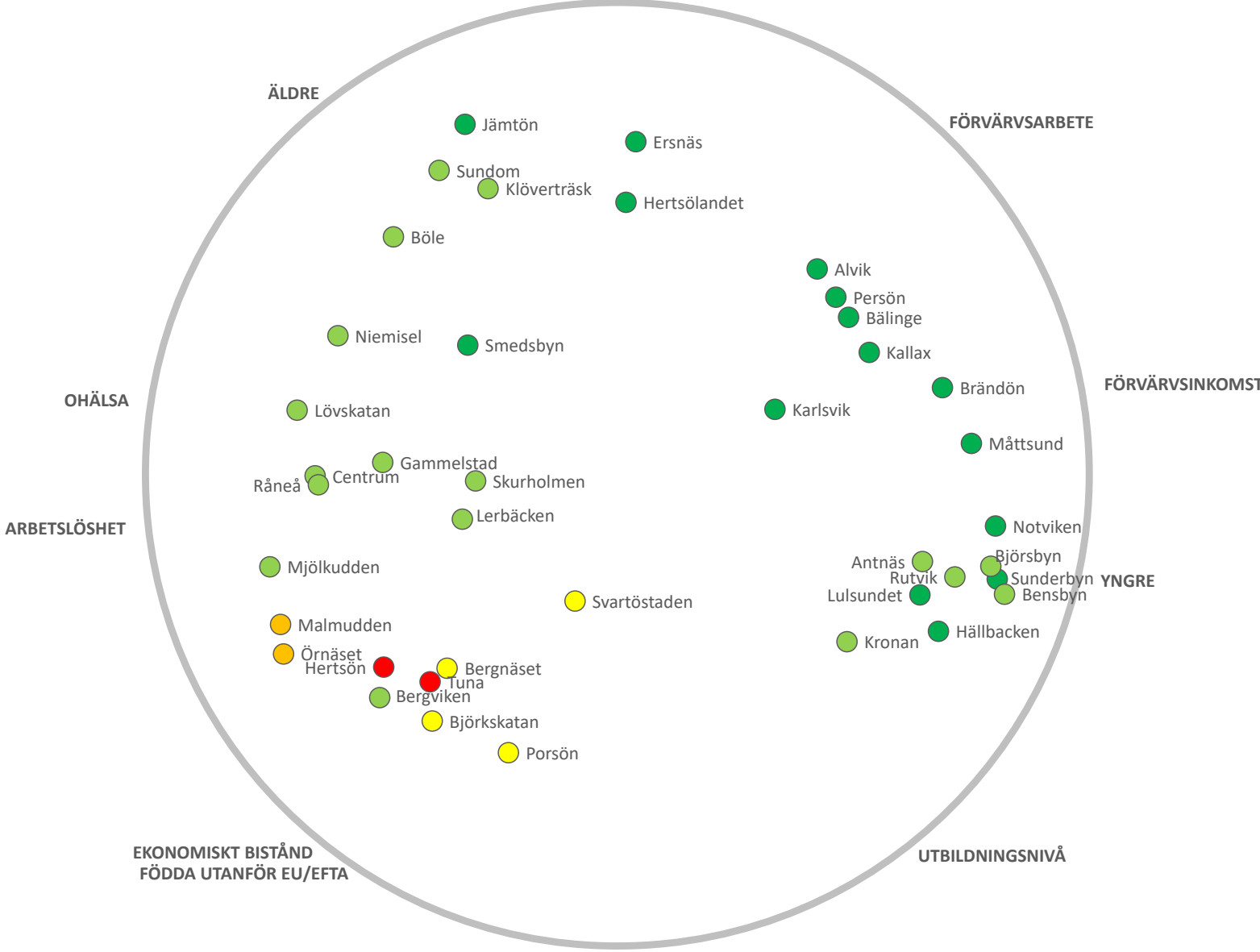
- - 14 dagar
- 15 - 19 dagar
- 20 - 24 dagar
- 25 - 29 dagar
- 30 dagar -

Ekonomiskt bistånd

Andel av invånare 20 + år med ekonomiskt bistånd, 2020-12-31

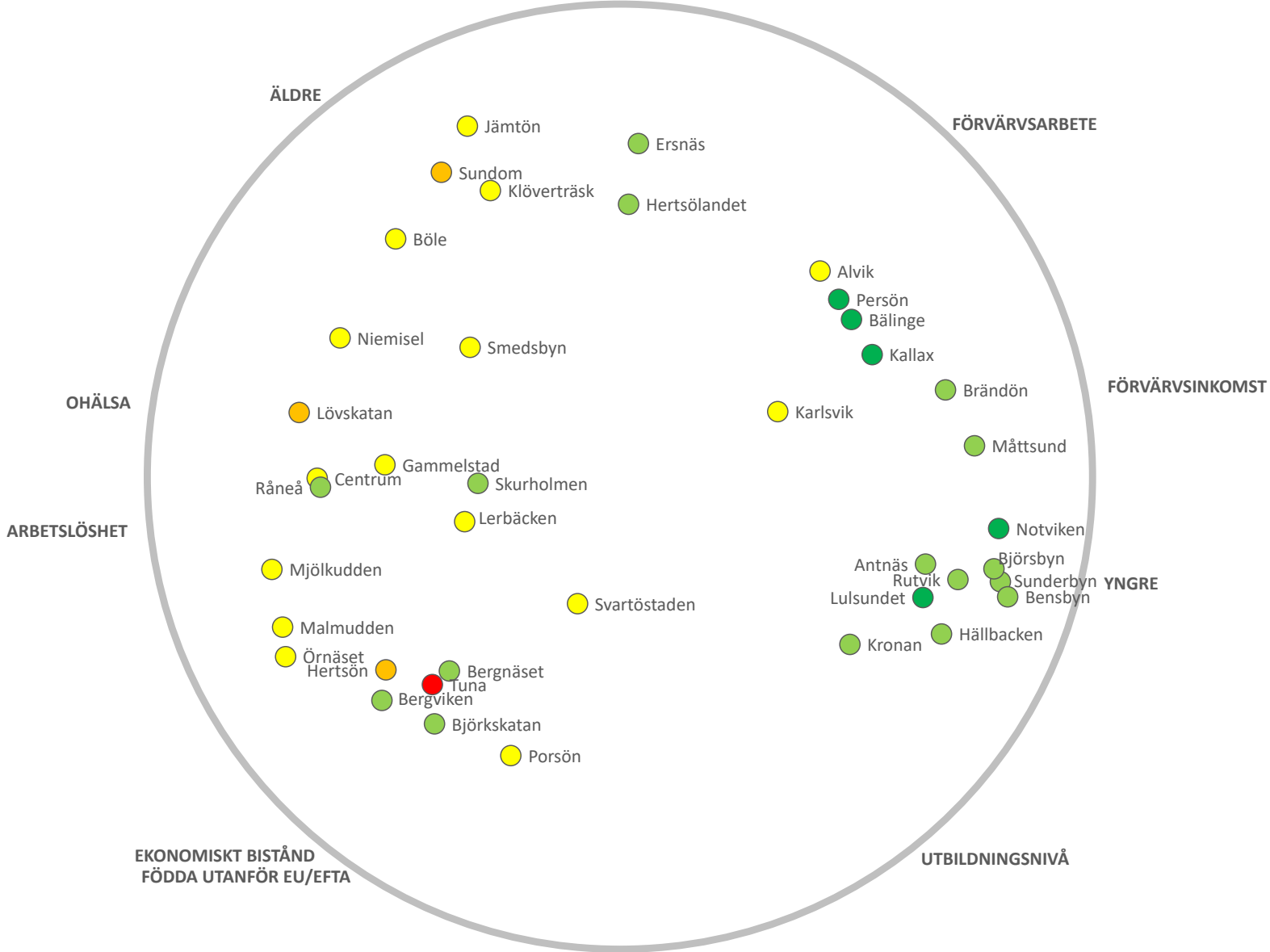
- 0 - 1 %
- 1 - 2 %
- 2 - 3 %
- 3 - 4 %
- 4 % -

Arbetslöshet

Andel av befolkningen 18-64 år,
2021-10-31

- 0 - 1 %
- 1 - 2 %
- 2 - 3 %
- 3 - 4 %
- 4 % -

Kontaktuppgifter

Telefon växel: 010-130 80 00

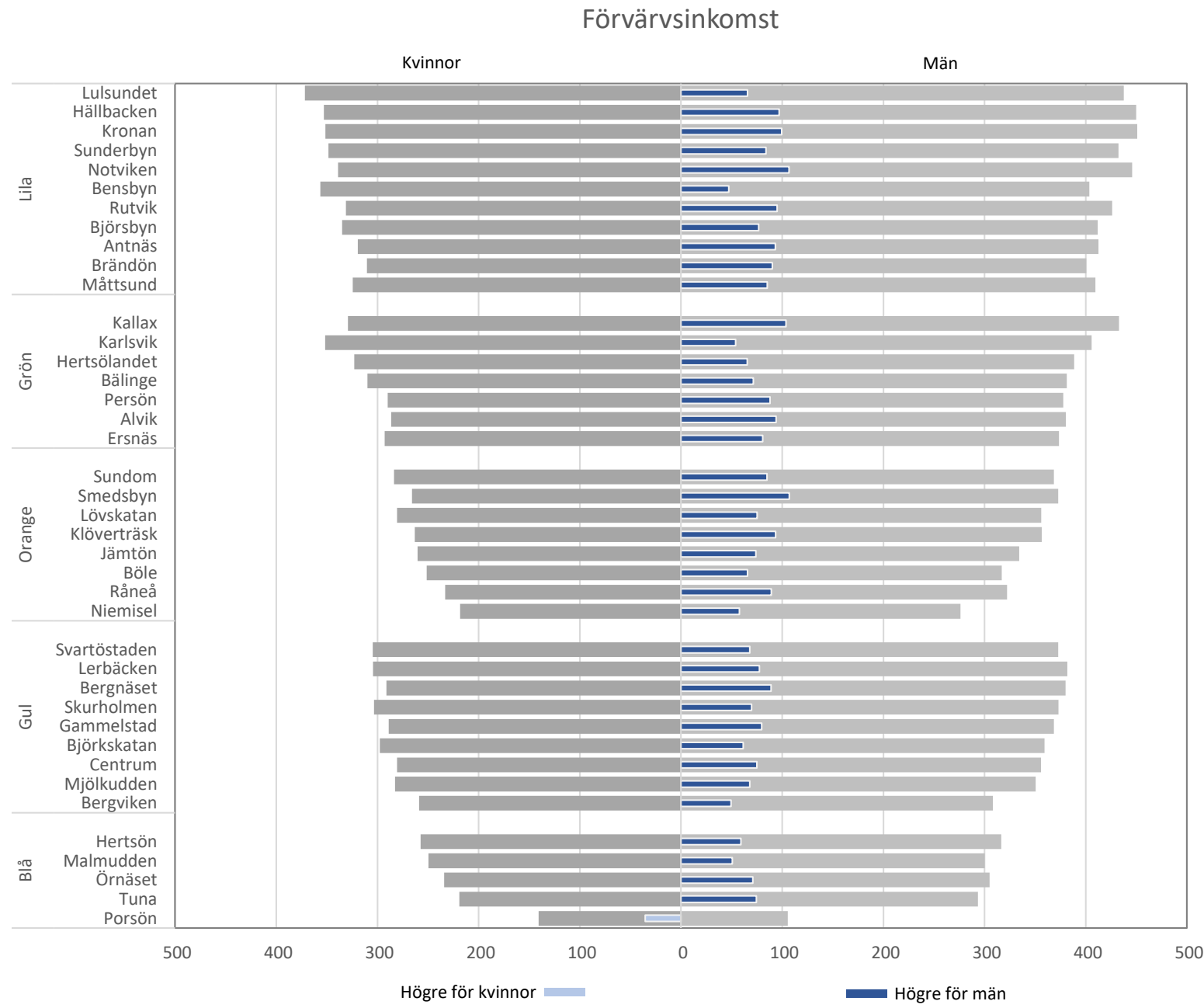
E-post: prognoser@statisticon.se

Bilaga

Genderperspektiv på ingående variabler i SEKOM

Förvärvsinkomst

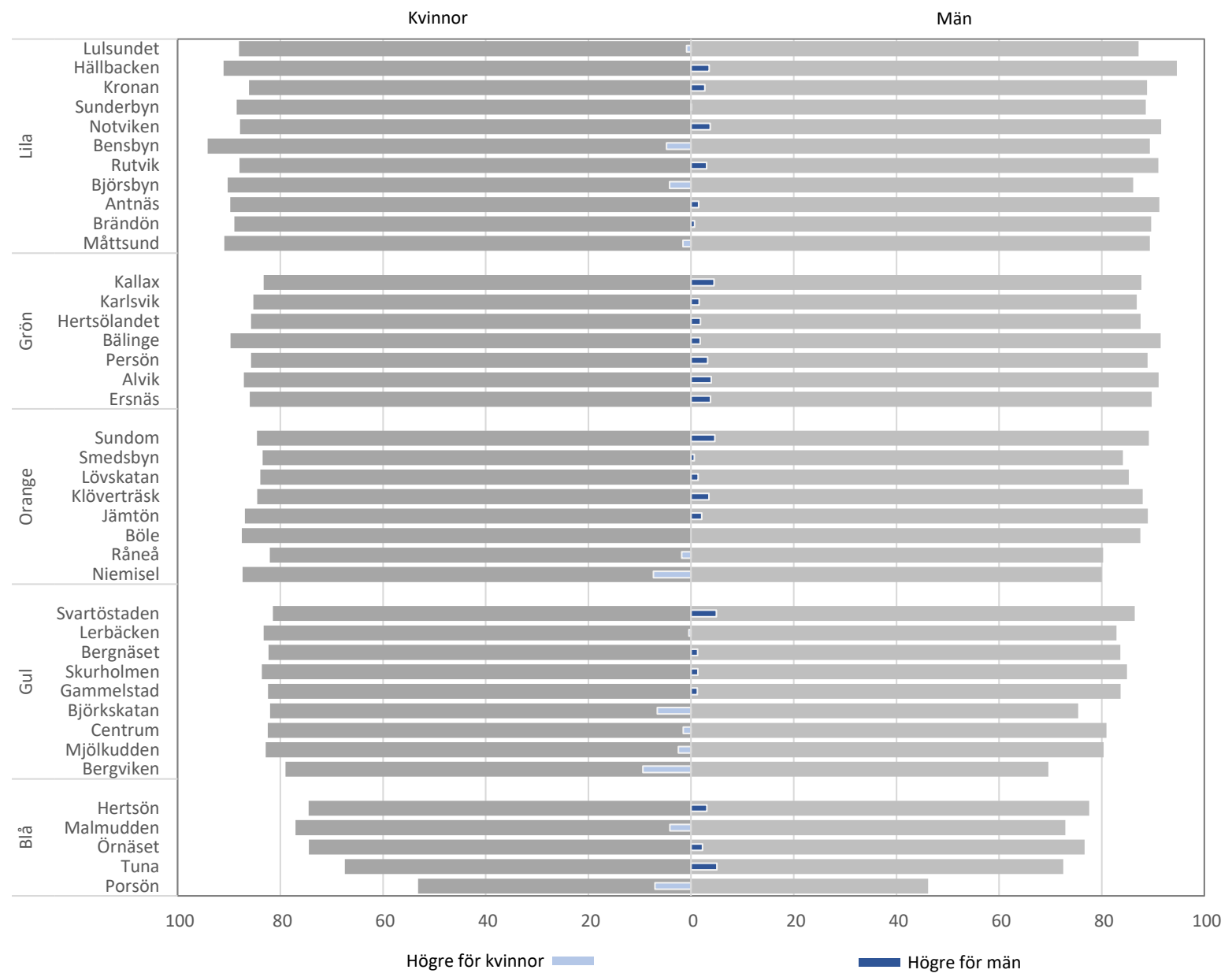
Genderdifferens (män-kvinnor) av förvärvsinkomst
20+ år, 2020-12-31

Förvärvsgrad

Genderdifferens (män-kvinnor) av andel förvärvsarbetande invånare 20-64 år, 2020-12-31

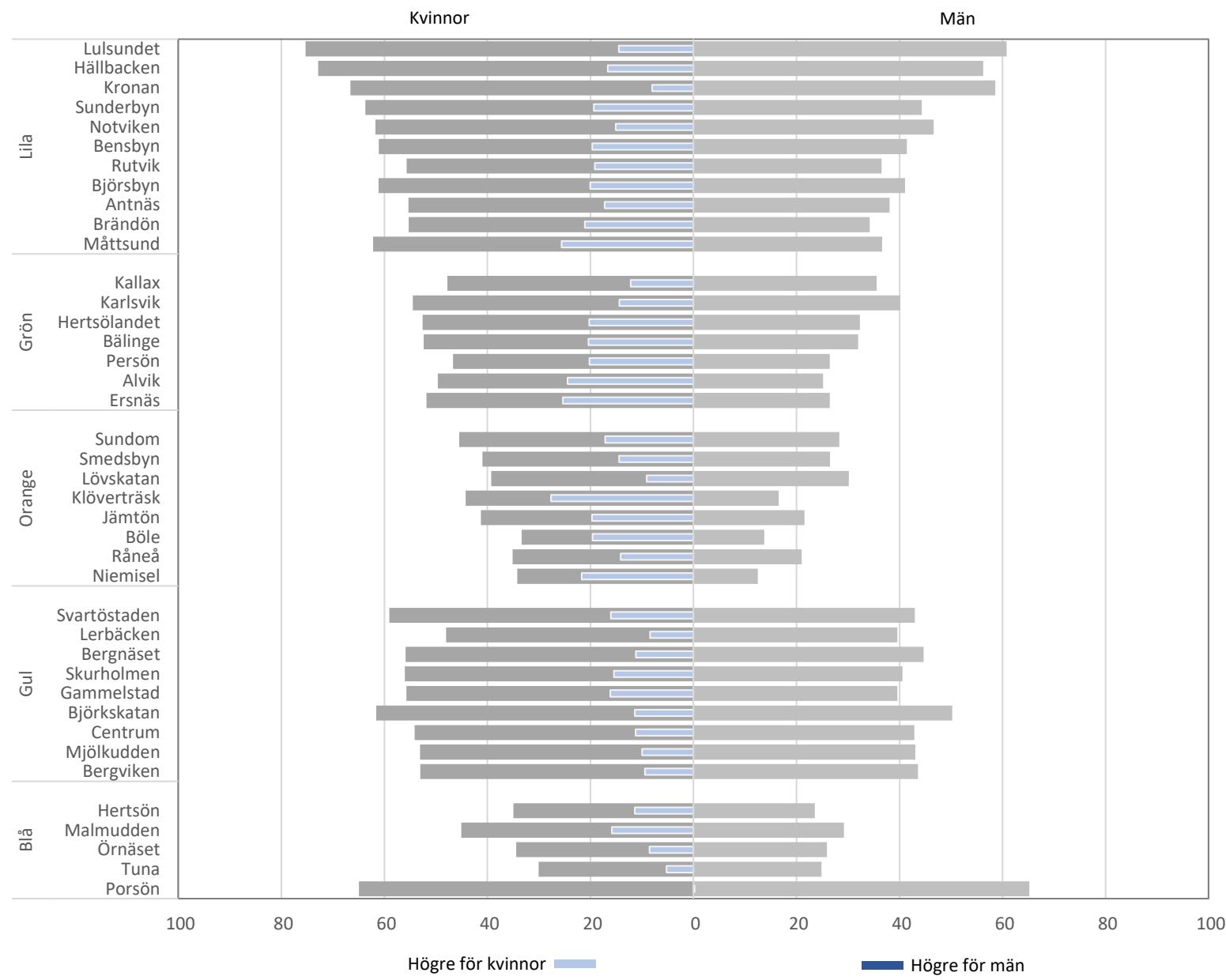
Förvärvsarbete

Eftergymnasial utbildning

Genderdifferens (män-kvinnor) av andel invånare 20-64 år med eftergymnasial utbildning, 2020-12-31

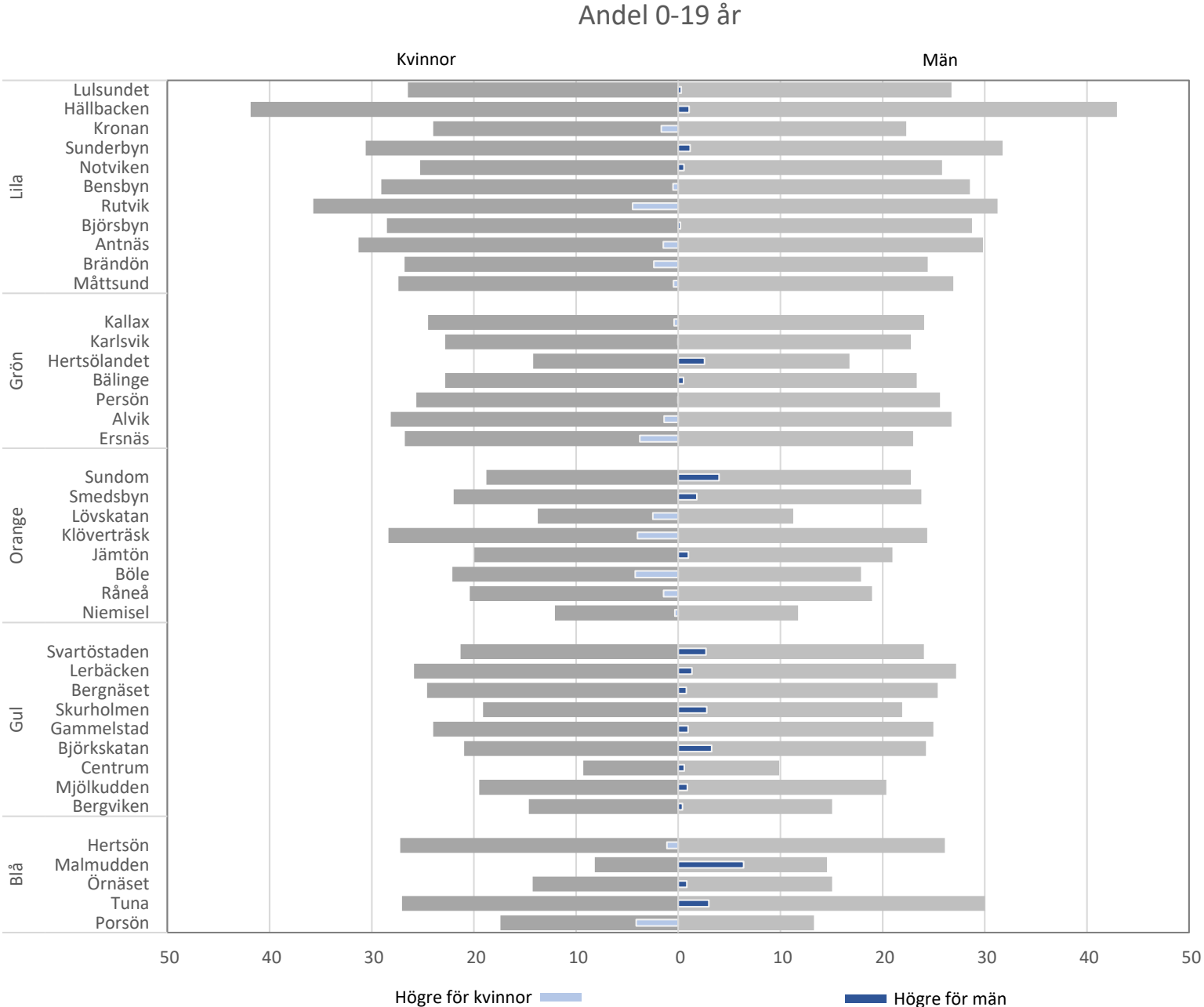
Eftergymnasial utbildning

Barnfamiljer

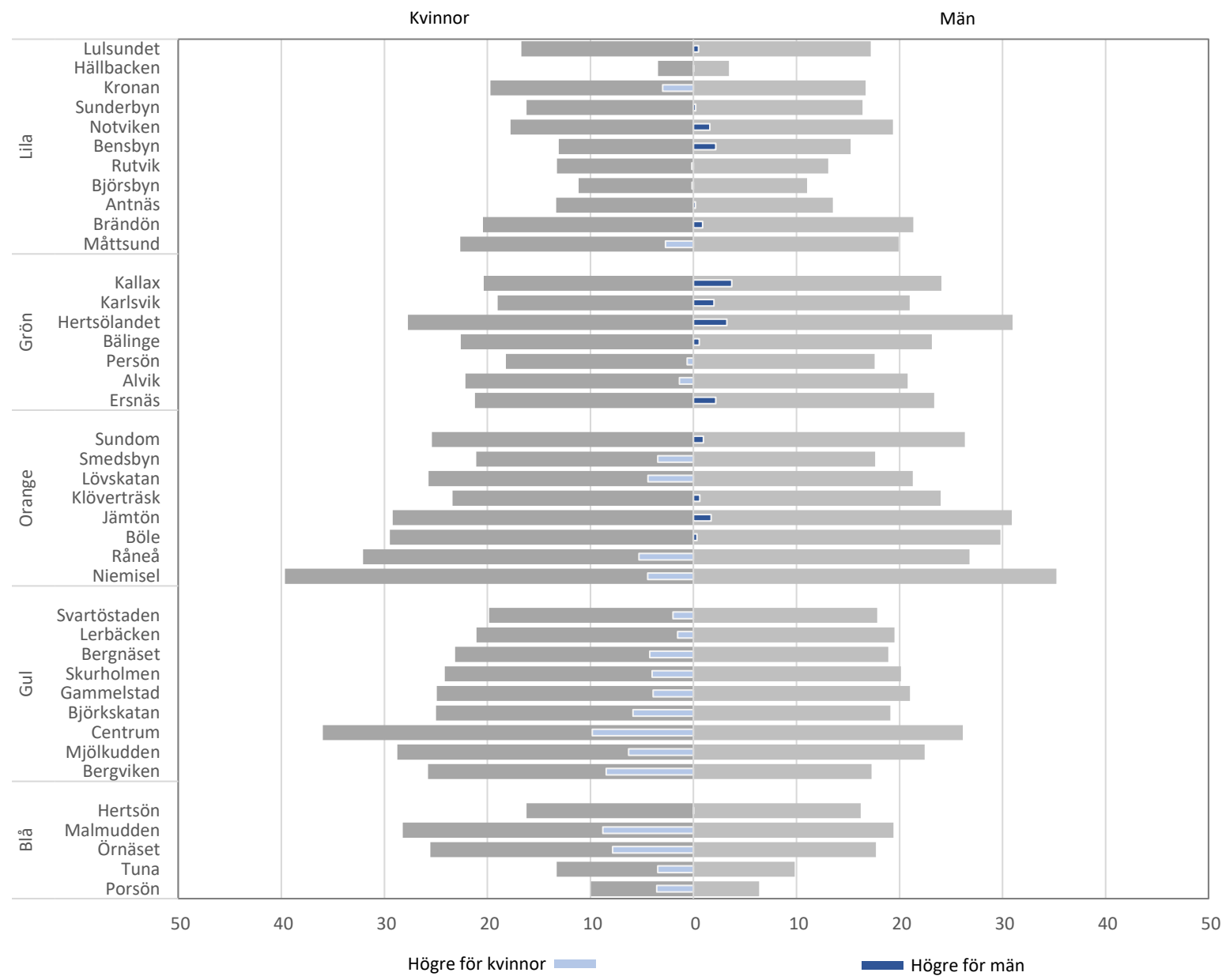
Genderdifferens (män-kvinnor) av andel 0-19 år av hela befolkningen, 2021-12-31

Äldre

Genderdifferens (män-kvinnor) av andel 65 år+ av hela befolkningen, 2021-12-31

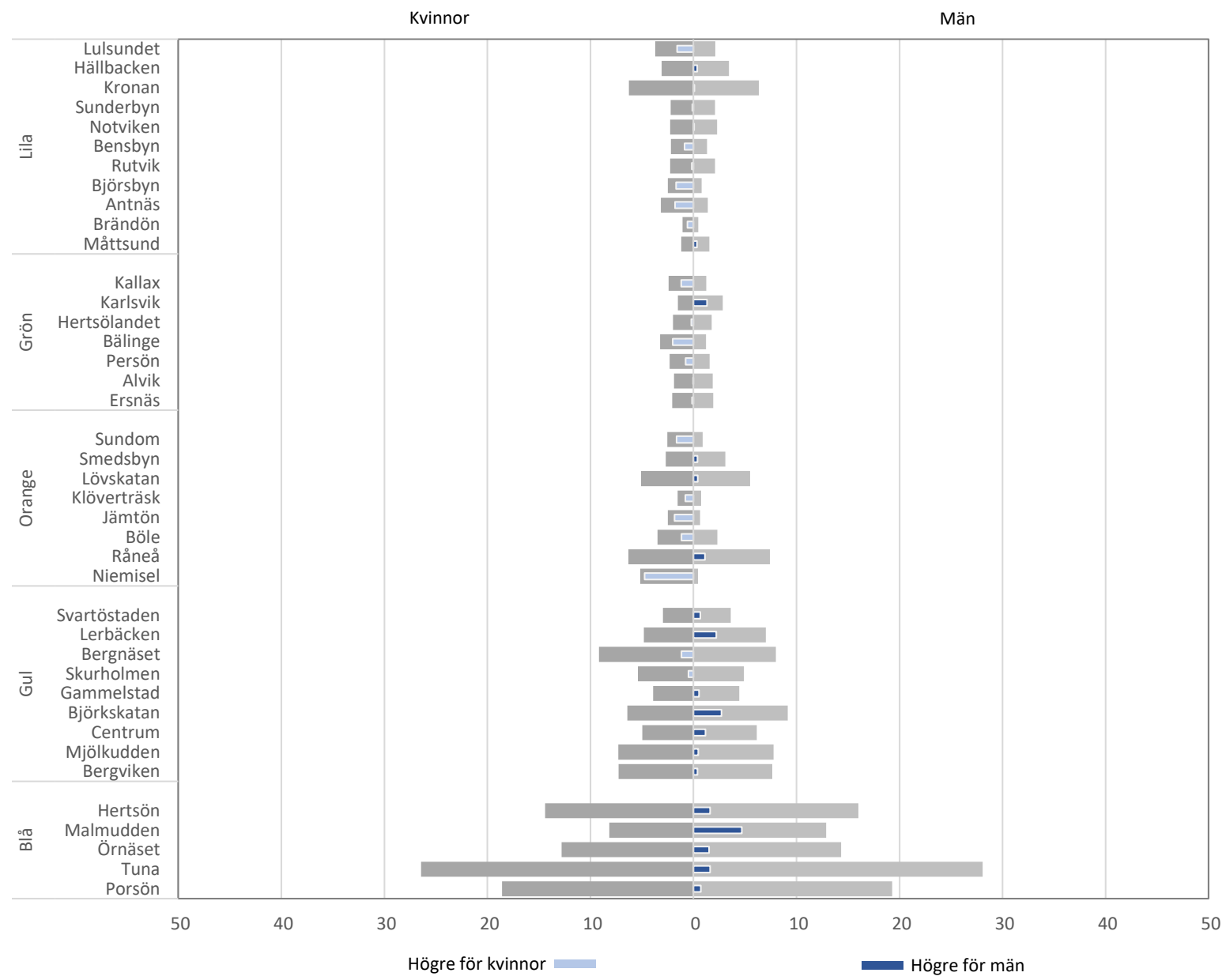
Andel 65 år +

Födda utanför EU/EFTA

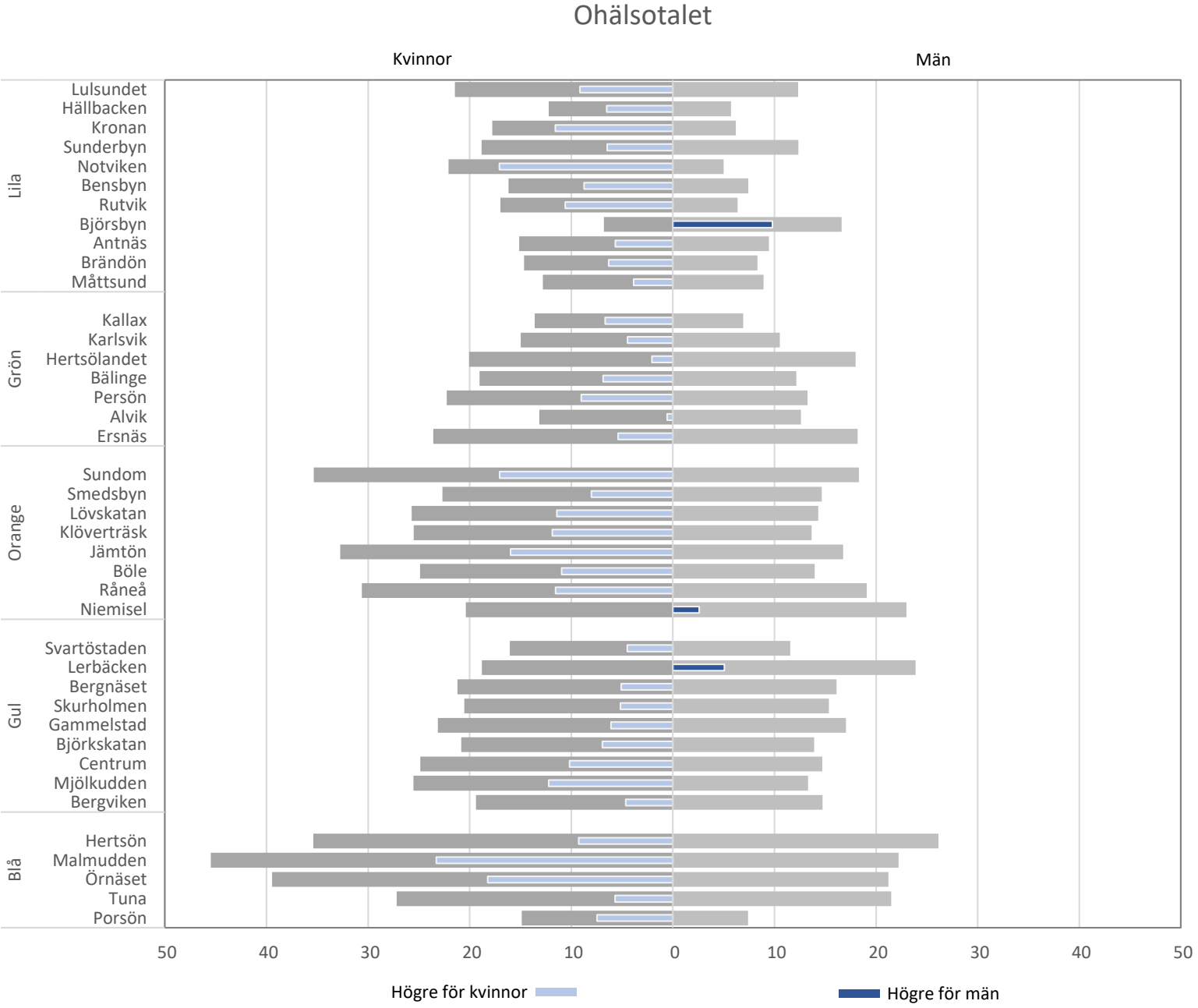
Genderdifferens (män-kvinnor) av andel av hela befolkningen, 2021-12-31

Födda utanför EU/EFTA

Ohälsotalet

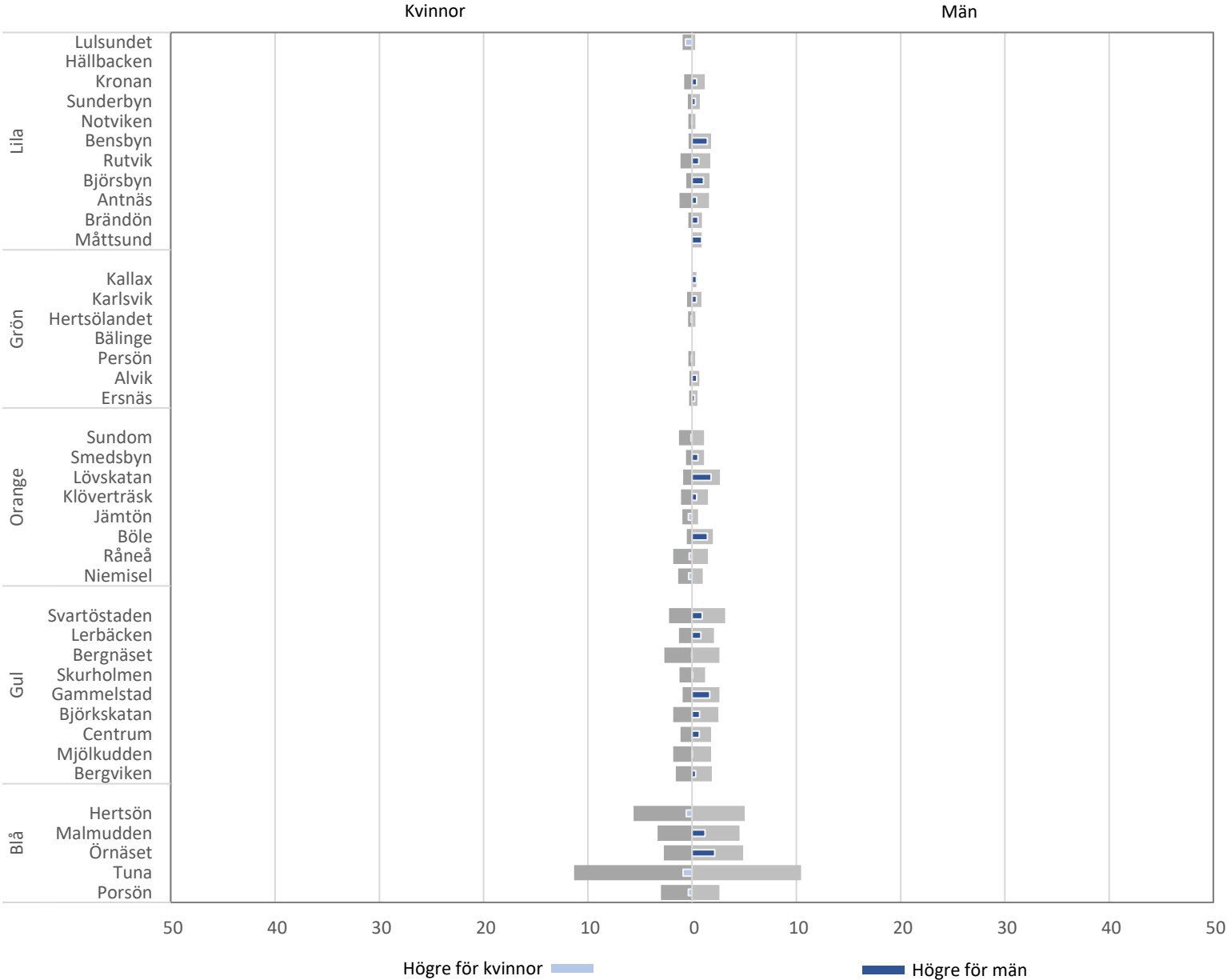
Genderdifferens (män-kvinnor) av ohälsotalet per invånare 16-64 år, 2021-12-31

Ekonomiskt bistånd

Genderdifferens (män-kvinnor) av andel invånare 20+ år med ekonomiskt bistånd, 2020-12-31

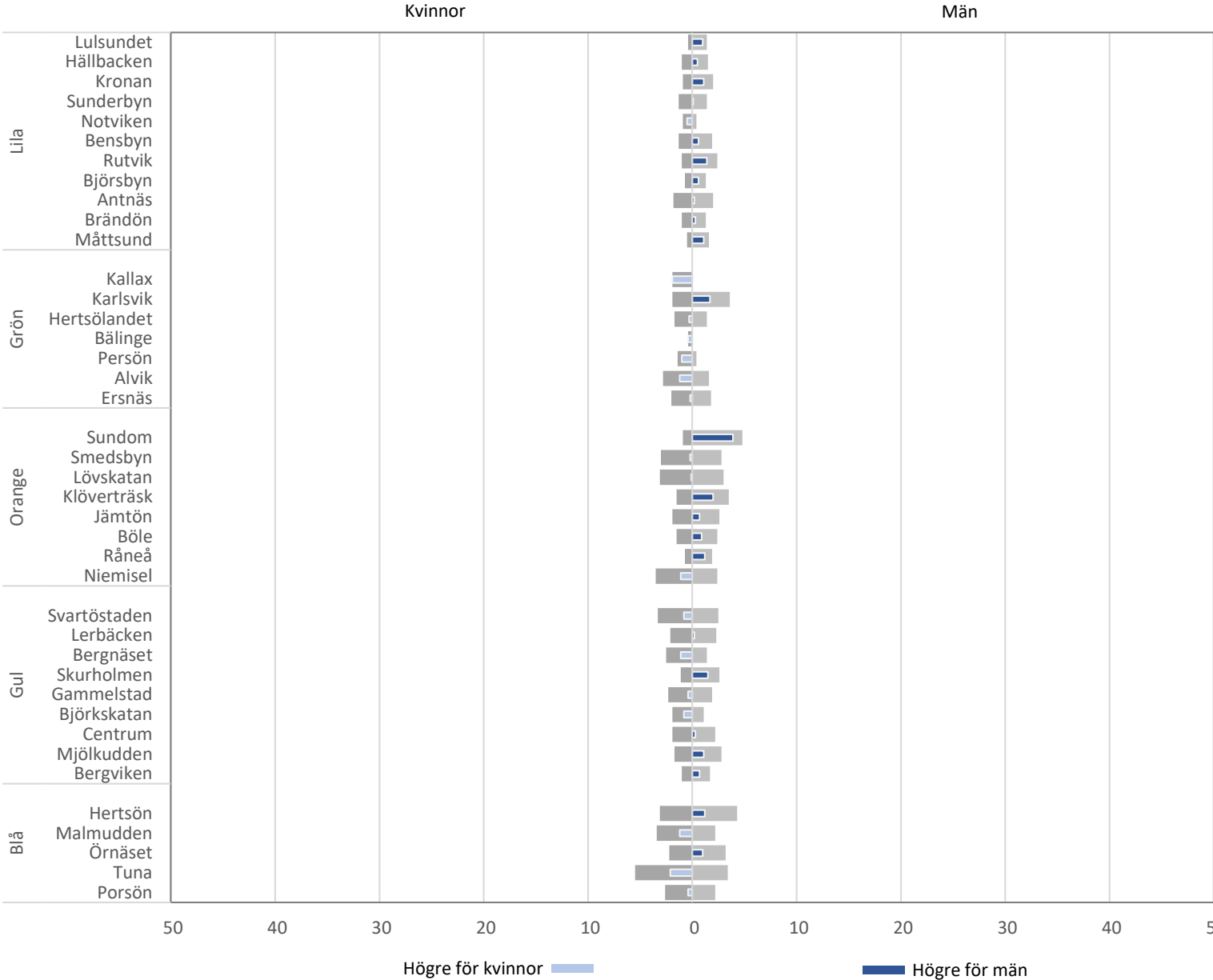
Ekonomiskt bistånd

Arbetslöshet

Genderdifferens (män-kvinnor) av andel av befolkningen 18-64 år, 2021-10-31

Arbetslöshet

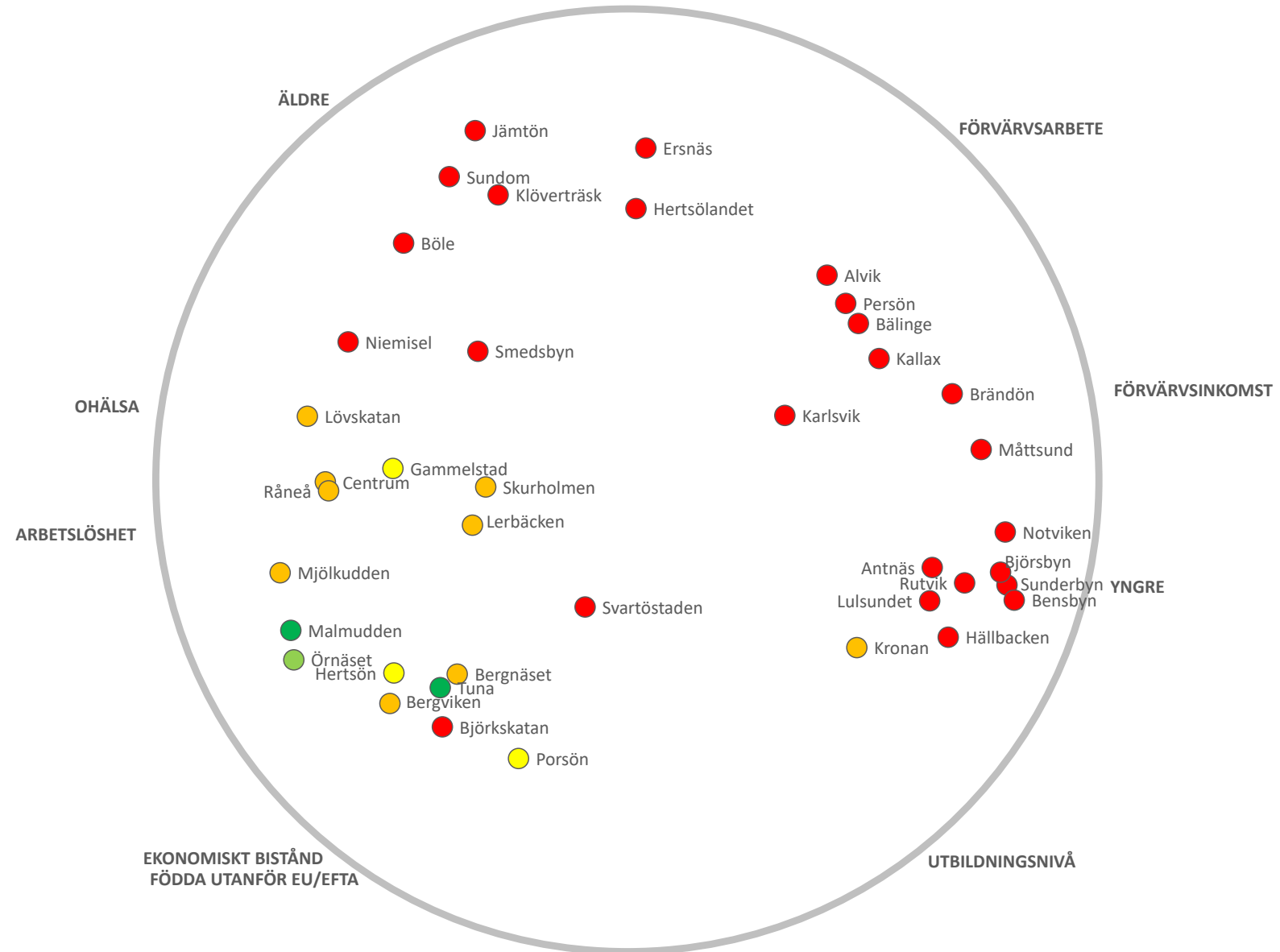
Bilaga

- upplåtelseform

Upplåtelseform

Andel hyresrätter, 2021

- 0 - 20 %
- 20 - 40 %
- 40 - 60 %
- 60 - 80 %
- 80 % -

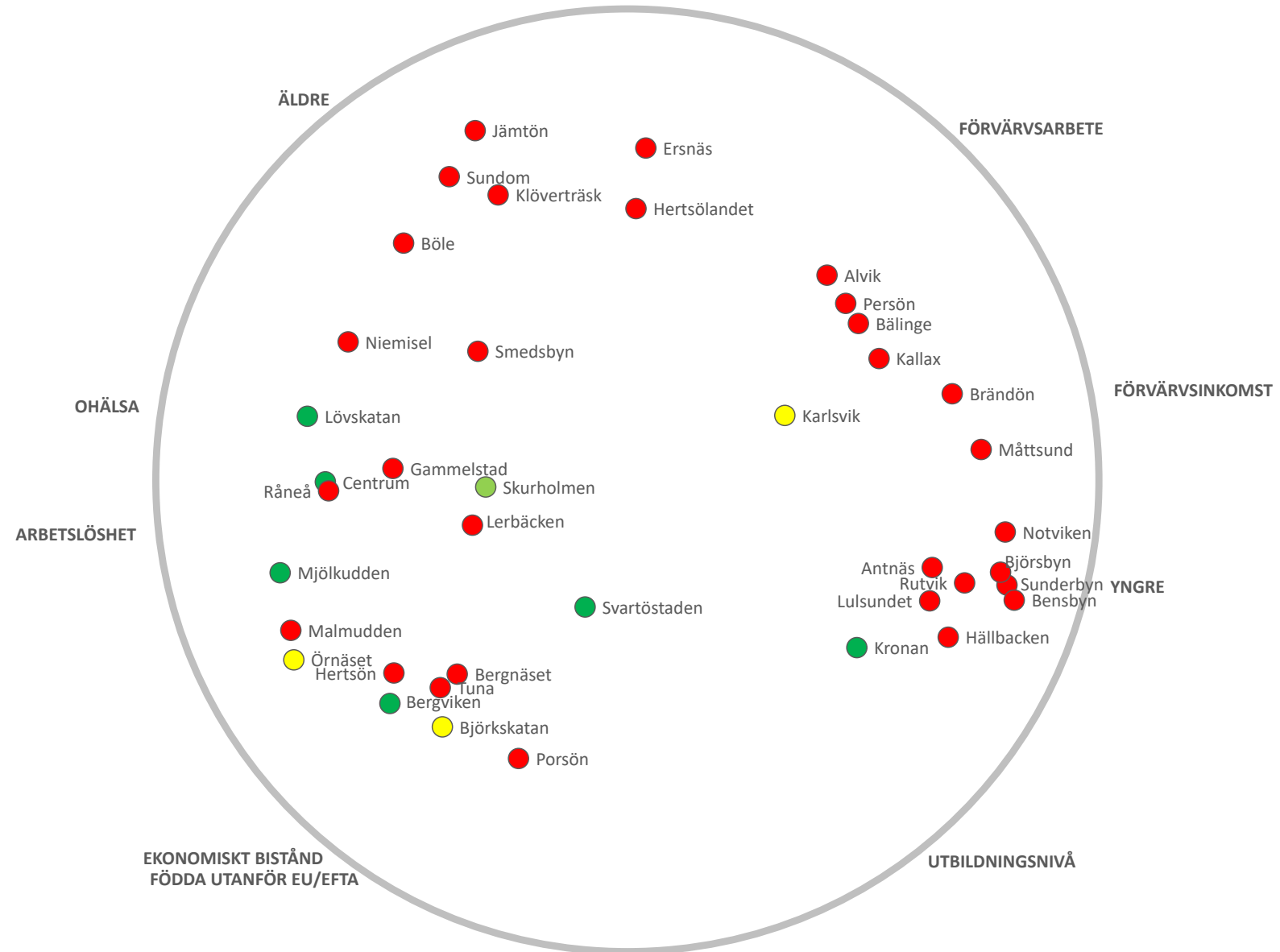

Upplåtelseform

Andel bostadsrätter, 2021

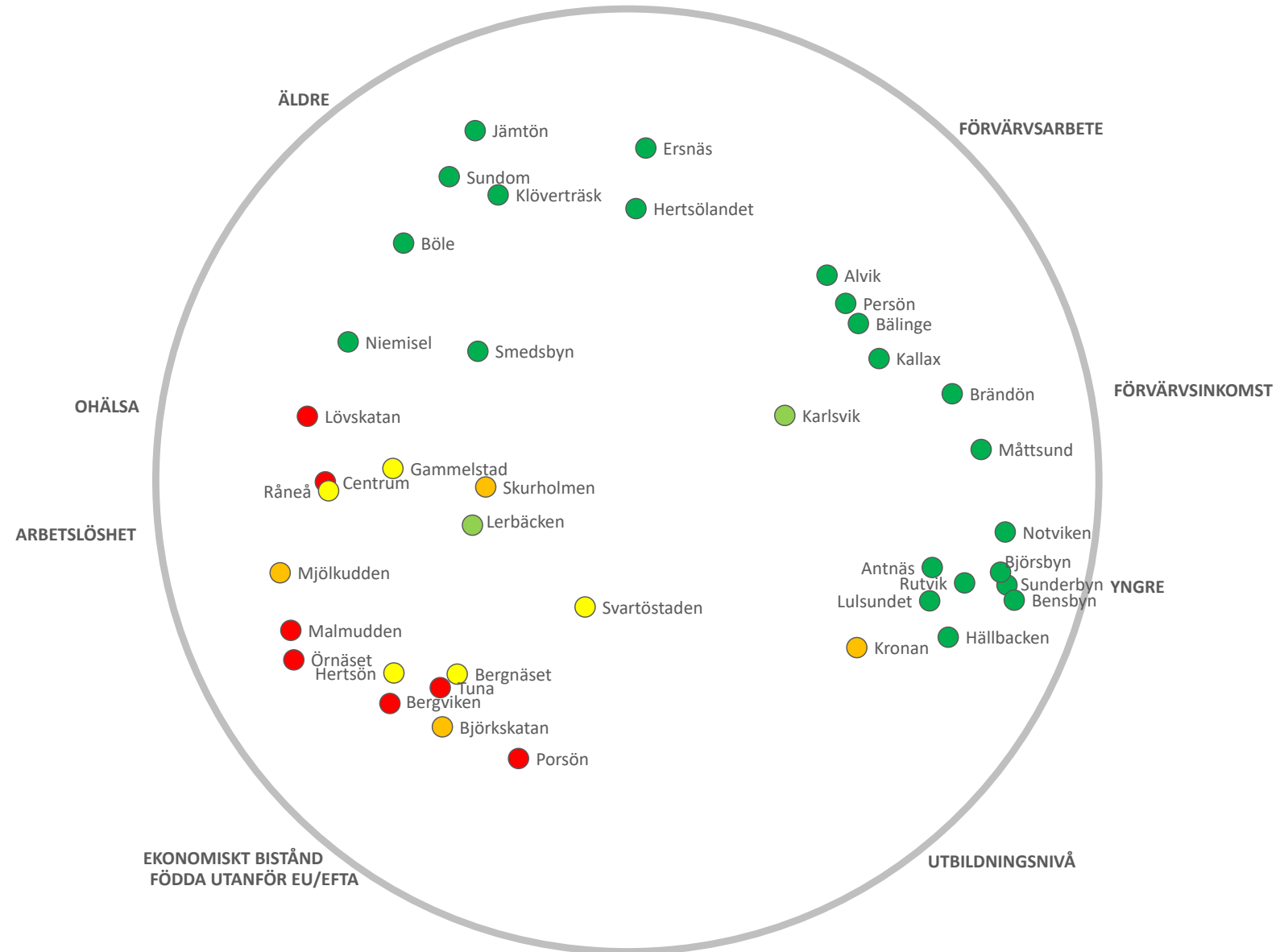
- 0 - 10 %
- 10 - 20 %
- 20 - 30 %
- 30 - 40 %
- 40 % -

Upplåtelseform

Andel äganderätter, 2021

- 0 - 20 %
- 20 - 40 %
- 40 - 60 %
- 60 - 80 %
- 80 % -

Bilaga

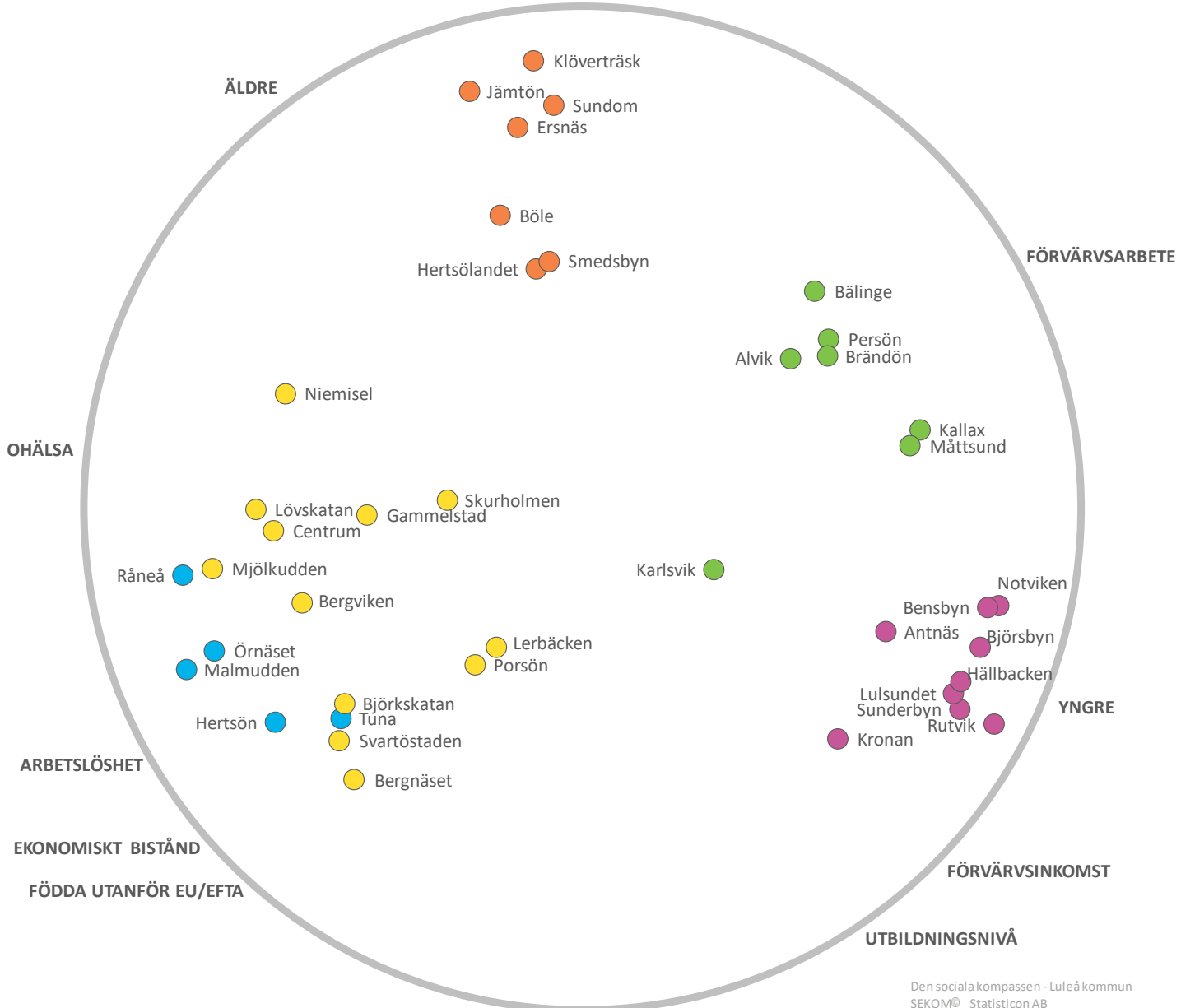
Förändringar över tid i SEKOM

SEKOM Luleå 2019

SEKOM-kartan visar Luleå kommuns delområden grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2019.

Analysen ger upphov till fem åtskilda SEKOM-grupper, en lila, en grön, en orange, en gul och en blå.

Analyserna är genomförda på senast tillgängliga data vilket är data avseende år 2017/2018. Således kan vissa förändringar ha skett sedan dess. Dock är samtliga ingående variabler stabila i den meningen att de förändras relativt långsamt.

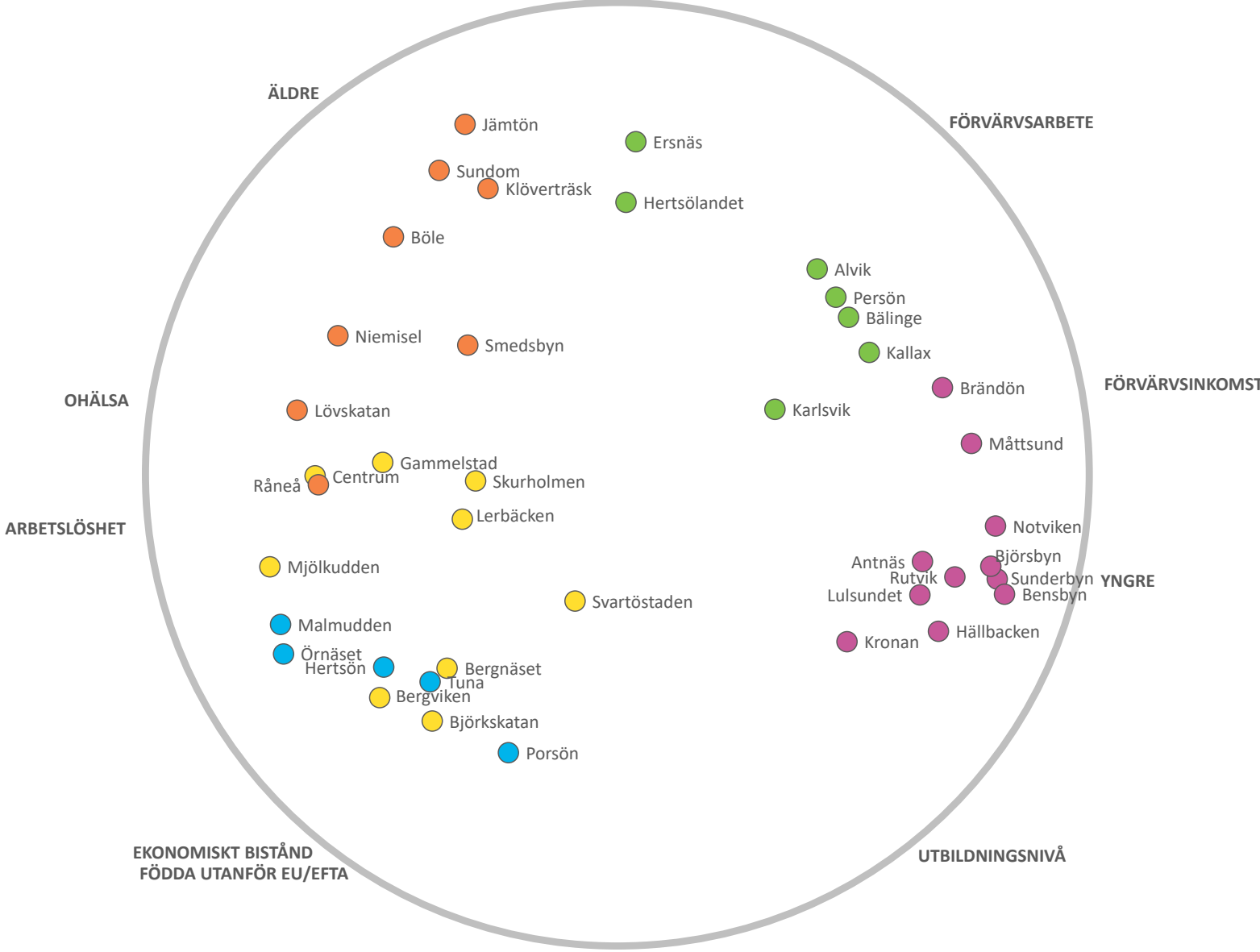
Den sociala kompassen - Luleå kommun
SEKOM © Statisticon AB

SEKOM Luleå 2022

SEKOM-kartan visar Luleå kommuns delområden grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2022.

Analysen ger upphov till fem åtskilda SEKOM-grupper, en lila, en grön, en orange, en gul och en blå.

Analyserna är genomförda på senast tillgängliga data vilket är data avseende år 2020/2021. Således kan vissa förändringar ha skett sedan dess. Dock är samtliga ingående variabler stabila i den meningen att de förändras relativt långsamt.

Att tolka socioekonomiska förändringar

SEKOM-kartorna visar hur Luleås kommuns delområden grupperade sig under perioderna 2019 respektive 2022. Vi kan notera vissa förändringar, även om bilden sammantaget är förhållandevis stabil mellan åren. De socioekonomiska likheterna och skillnaderna är i de flesta avseenden desamma och inget enskilt område har förflyttat sig drastiskt.

Ett antal delområden har dock bytt SEKOM-grupp. Exempelvis har Brändön och Måttsund förflyttats från den gröna till den lila gruppen samtidigt som Hertsölandet och Ersnäs, som tidigare var orange, numera tillhör den gröna. När man studerar förändringar mellan åren är det viktigt att ha i åtanke att gränserna för vilken grupp ett delområde tillhör kan förändras över tid då SEKOM-analysen påvisar relativa likheter och olikheter vid en given tidpunkt. I Luleås fall kan man exempelvis notera att variablerna som anges längs cirkeln har förflyttats. I praktiken innebär detta att vissa variabler är mer eller mindre korrelerade med varandra än tidigare. Det innebär även att delområdenas placering inte motsvarar exakt samma socioekonomiska positioner som tidigare.

En noterbar skillnad från föregående år är att framför allt att skillnaderna mellan grupperna har minskat vad gäller förvärvsinkomst, ohälsotal och arbetslöshet. Däremot visar de föregående bilderna en fortsatt stor skillnad mellan könen för flera variabler, i synnerhet förvärvsinkomst, utbildningsnivå och ohälsa.

En tydlig förändring vad gäller variablernas placering längs cirkeln är att arbetslöshet har flyttat närmare ohälsa. Tolkningen av denna förändring är att korrelationen mellan arbetslöshet och exempelvis ekonomiskt bistånd har minskat. Eller med andra ord; arbetslöshet är inte längre lika starkt förknippat med ekonomisk bistånd som föregående år. Härvid kan pandemin ha påverkat detta förhållande, men en arbetslöshet som drabbat fler personer även utanför de områden som vanligtvis har relativt hög arbetslöshet. En annan tydlig förändring vad gäller variablernas placering är att förvärvsinkomst har gjort en relativt stor förflyttning bort ifrån utbildningsnivå. En tidigare stark koppling mellan utbildning och inkomst har med andra ord försvagats.

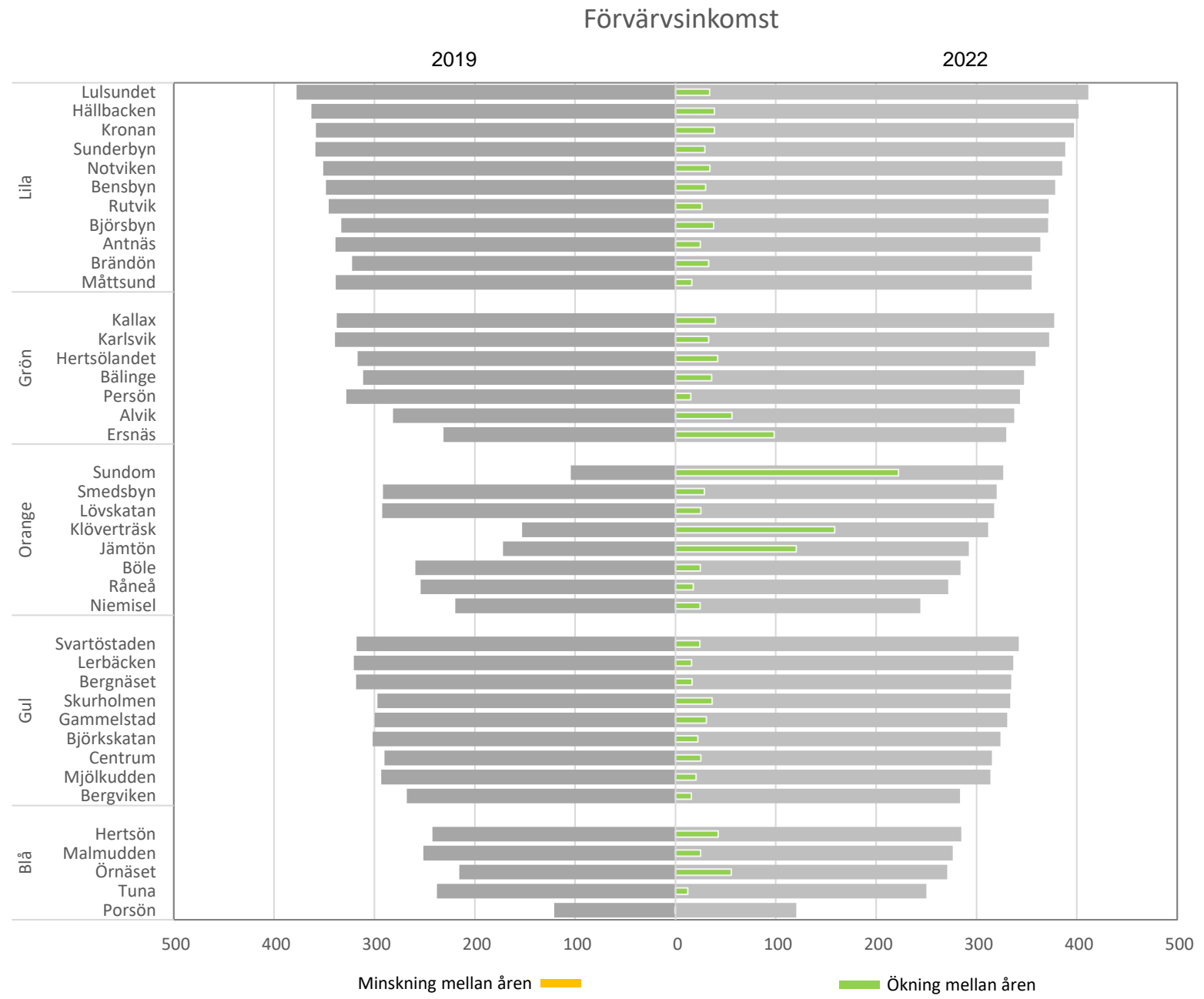
Det finns fortsatt tydliga skillnader mellan mer eller mindre starka områden rent socioekonomiskt. Vad gäller delområdenas placering kan det däremot noteras att de befinner sig närmre varandra i denna analys. Detta i kombination med en större spridning av variablerna runt om cirkeln tyder på en lägre grad av polarisering mellan delområden än tidigare. Det bör även nämnas att Luleå uppvisar en relativt låg grad av polarisering i jämförelse med många andra kommuner.

De följande bilderna visar variabel för variabel hur situationen har förändrats i delområdena mellan åren. I varje diagram är områdena sorterade på samma sätt efter socioekonomisk grupptillhörighet. Diagrammen är ett stöd för att besvara följande frågeställningar: "Hur har respektive variabel förändrats i de olika områdena och har denna förändring sett lika eller olika ut i de olika socioekonomiska grupperna? Eller med andra ord: "Har en förändring i en variabel bidragit till att öka eller minska de olika socioekonomiska skillnaderna inom kommunen?"

Förvärvsinkomst

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

Förvärvsinkomsten har ökat i nästan samtliga områden. Noterbart är att ökningen i det gröna och orange området förefaller vara störst - i relativa termer. Det innebär att inkomstskillnaderna mellan de socioekonomiska grupperna har minskat.

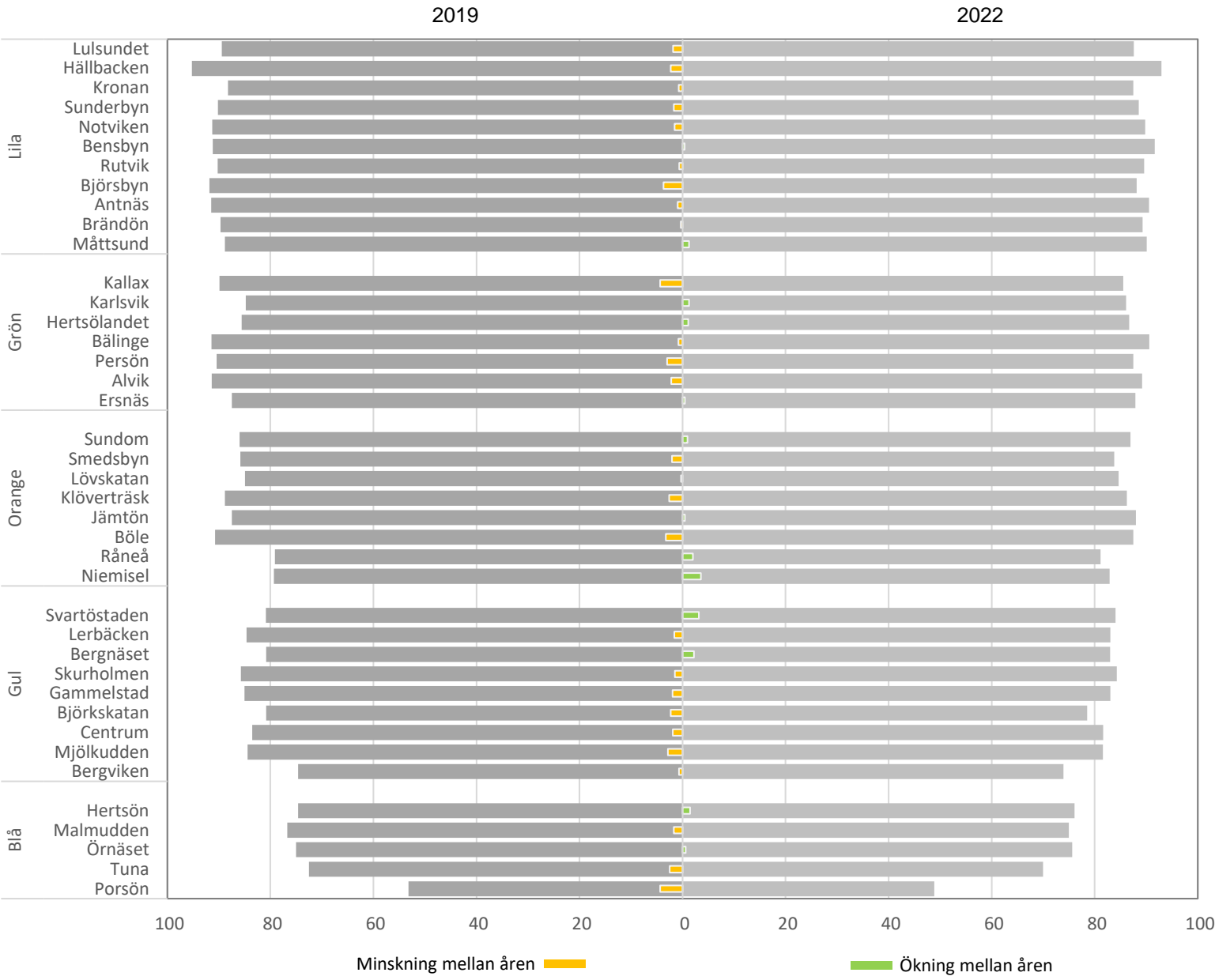

Förvärvsarbete

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

Förvärvsgraden har minskat något i flertalet områden, sannolikt som en konsekvens av pandemin.

Förvärvsarbete

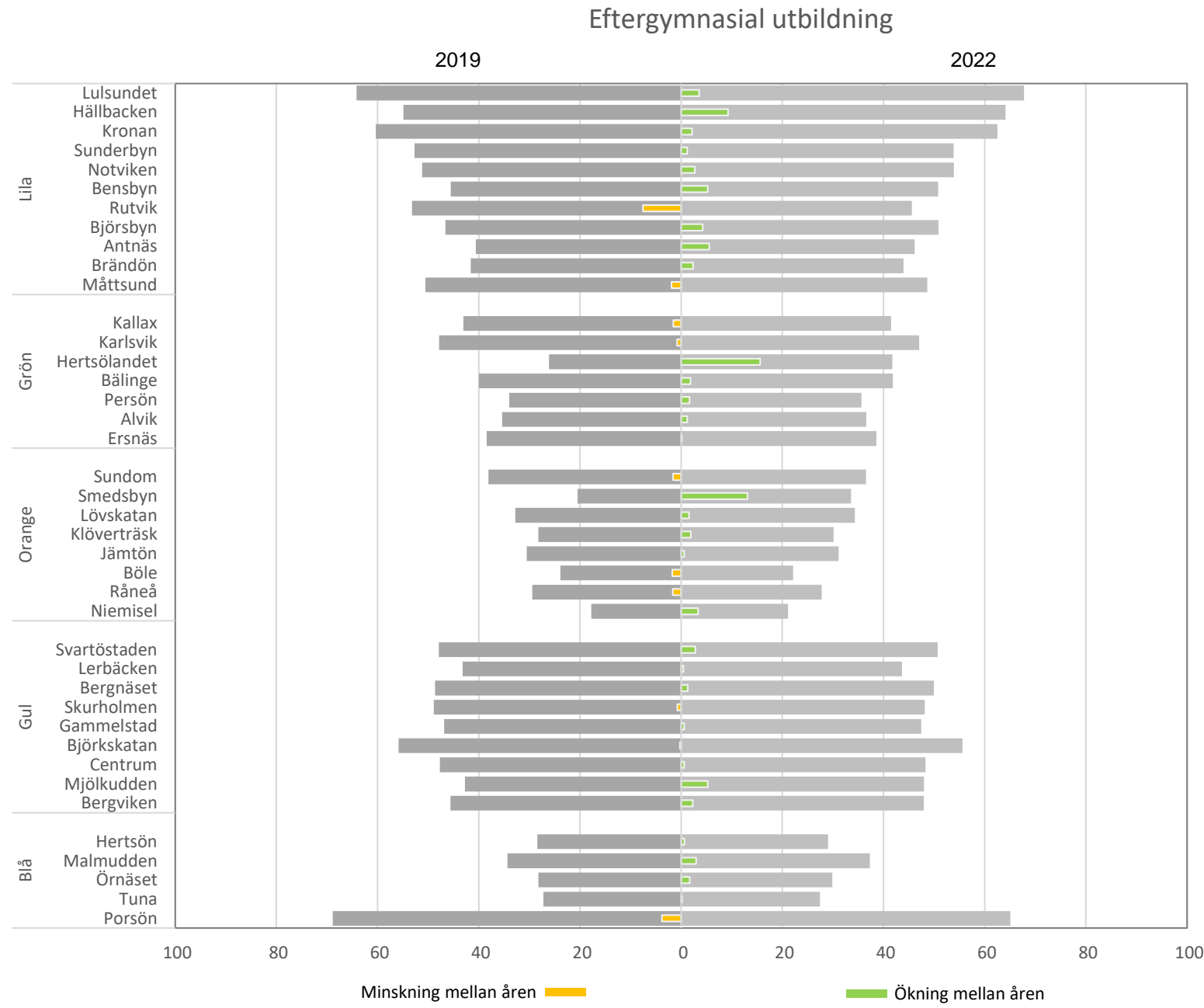

Eftergymnasial utbildning

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

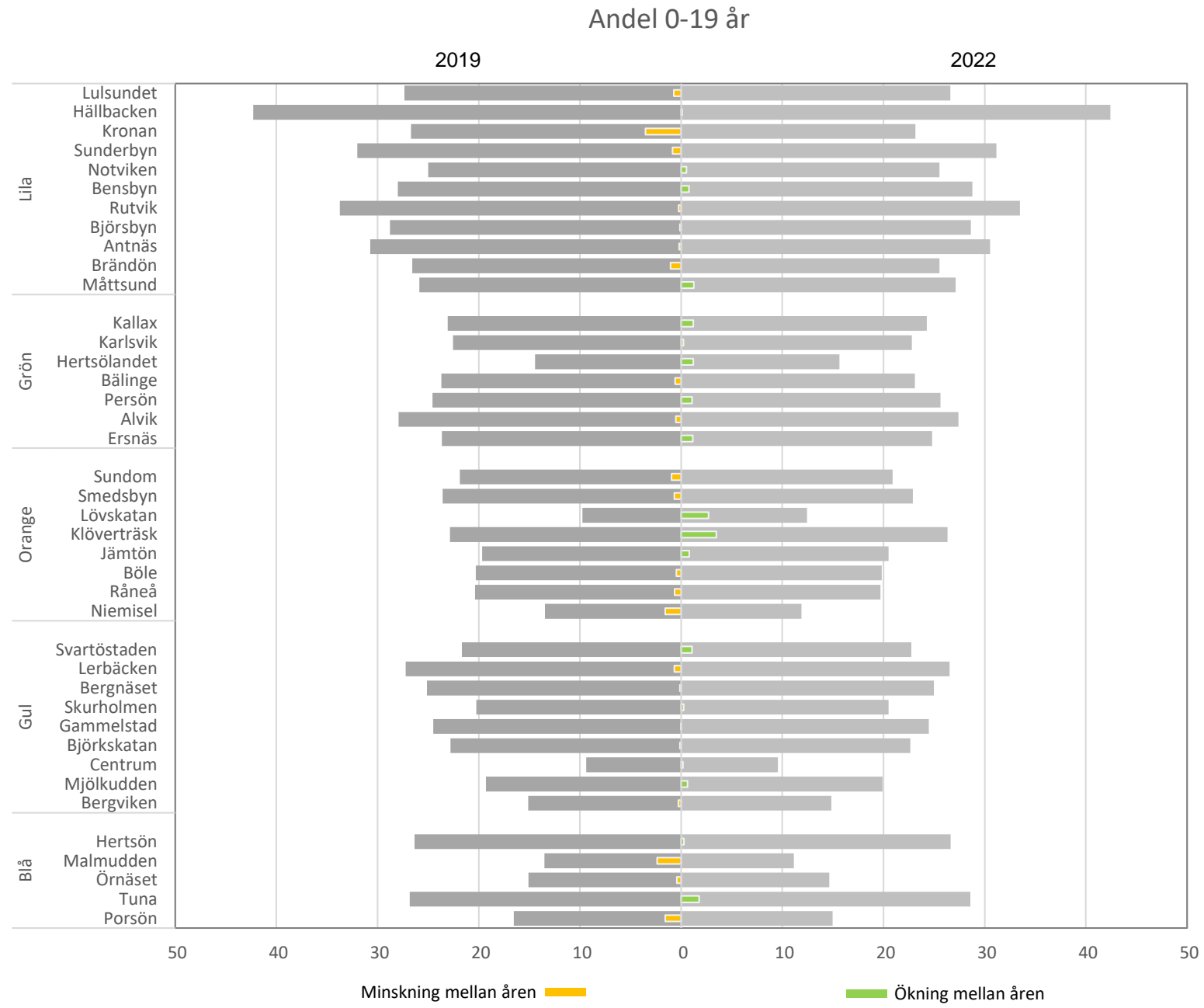
Utbildningsnivån har ökat i flertalet områden, men framför allt i den lilla gruppen. Noterbart är de kraftiga ökningarna i Hertsölandet och Smedsbyn.

Andel 0-19 år

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

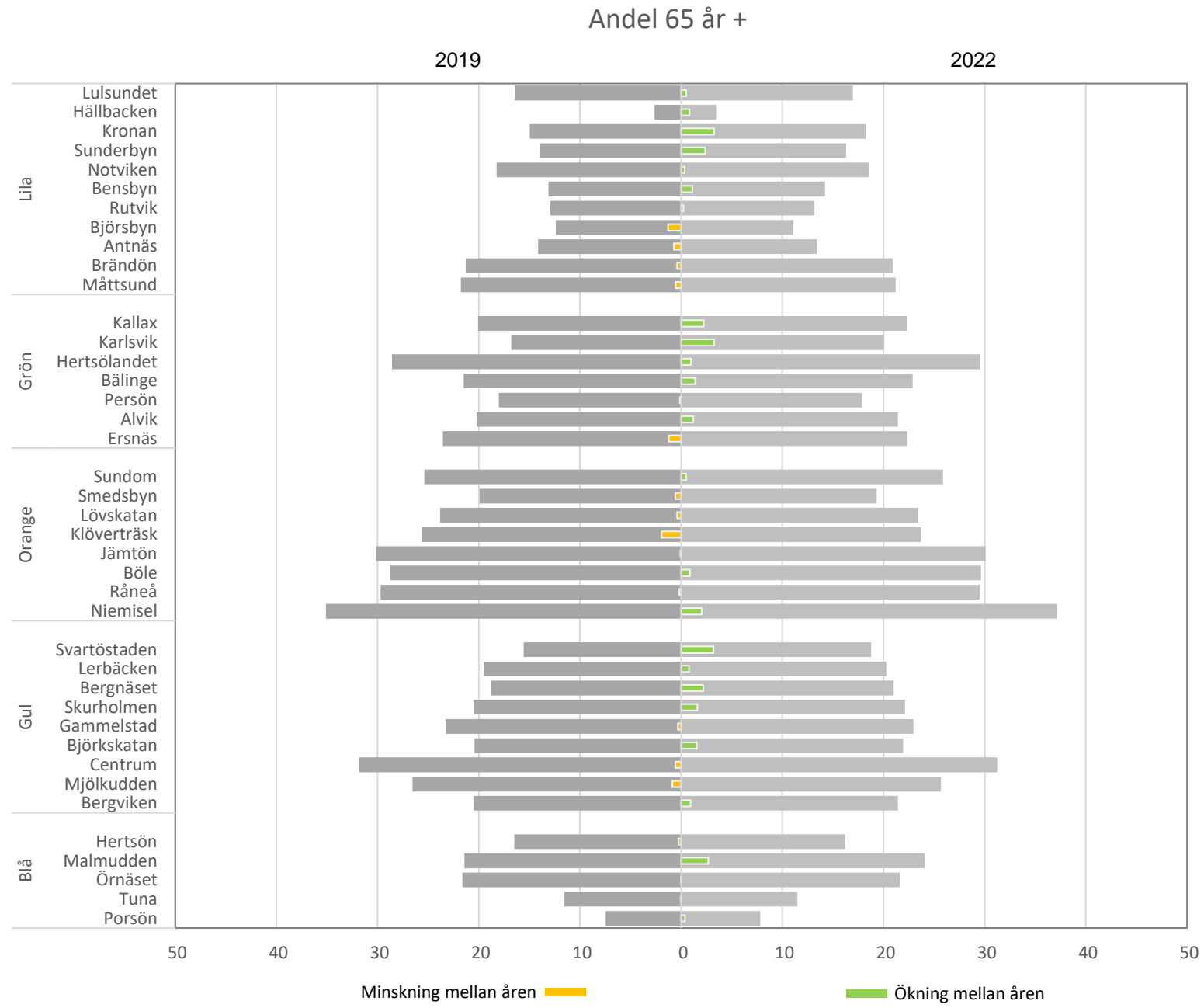
Andelen 0-19 år har ökat i vissa områden och minskat i andra. Dessa förändringar förefaller inte ha något samband med socioekonomisk grupptillhörighet.

Andel 65 år +

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

Andelen 65 år+ har ökat i flertalet områden och minskat i några. Förändringar förefaller inte ha något samband med socioekonomisk grupptillhörighet.

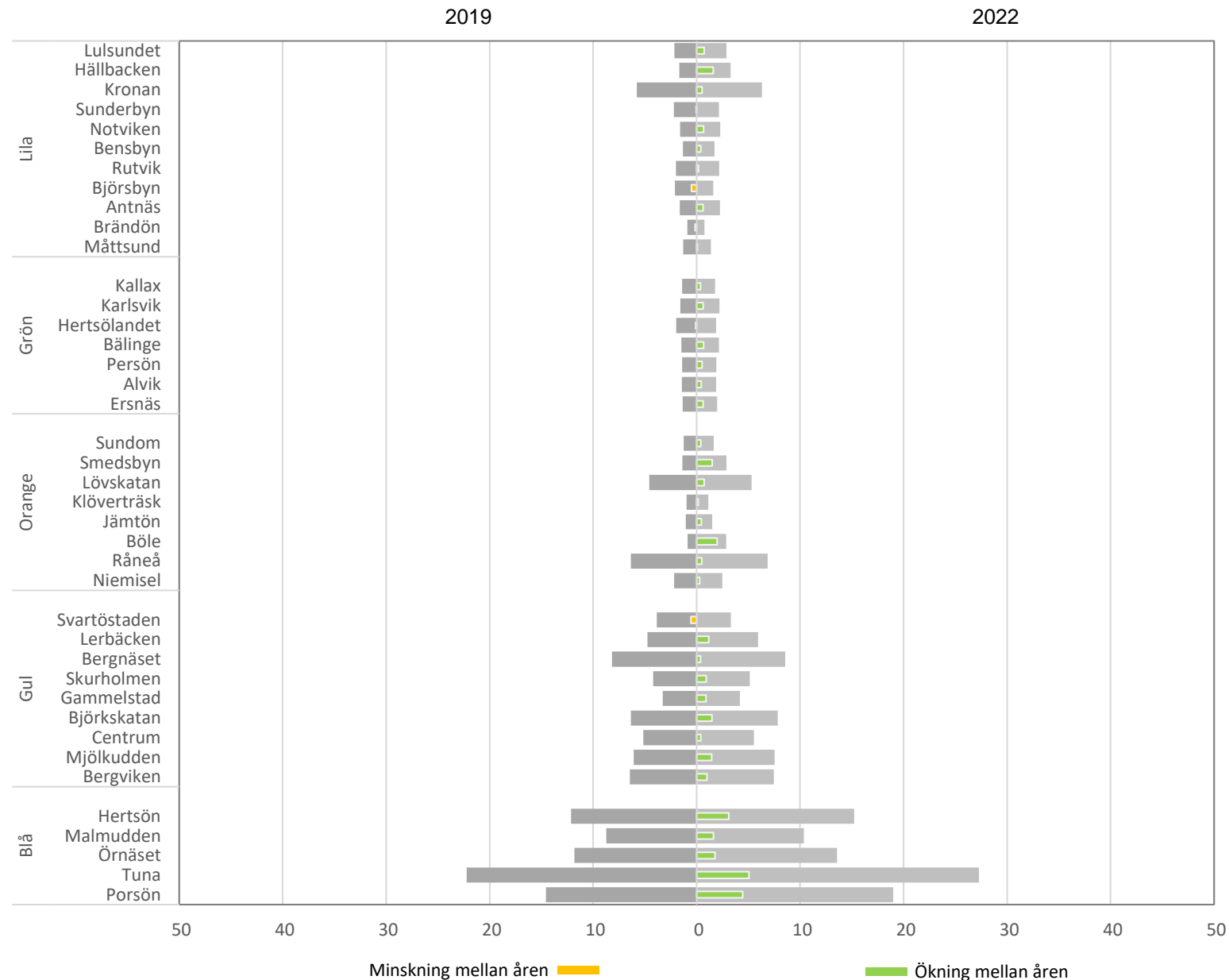

Födda utanför EU/EFTA

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

Andelen födda utanför EU/EFTA har ökat i flertalet områden och i synnerhet i det blå området där nivåerna redan år 2019 var relativt höga.

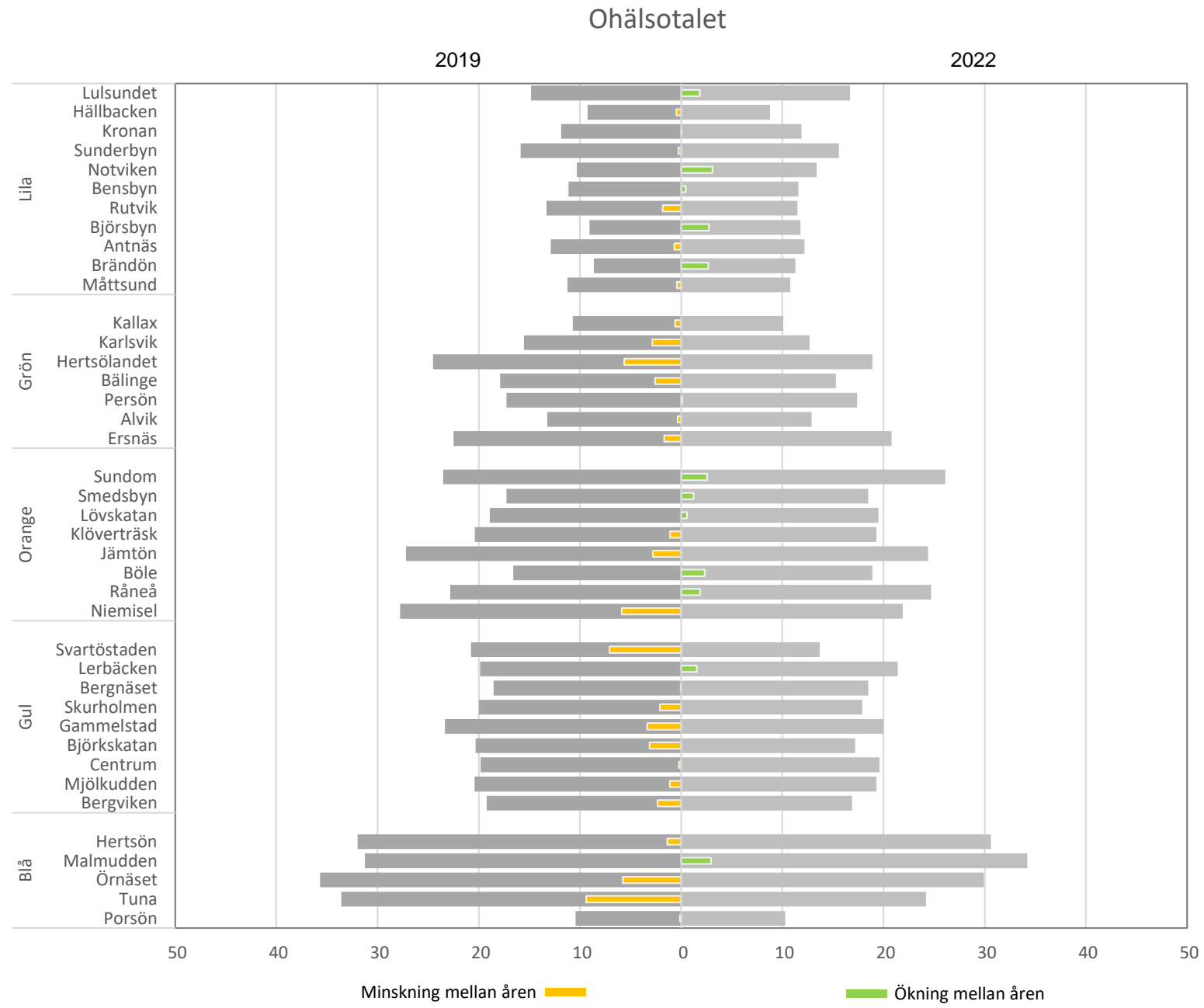
Födda utanför EU/EFTA

Ohälsotalet

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

Ohälsotalet har minskat i flertalet områden och ökat i några. Flest och störst minskningar återfinns vi i de gröna, gula och blå områdena.

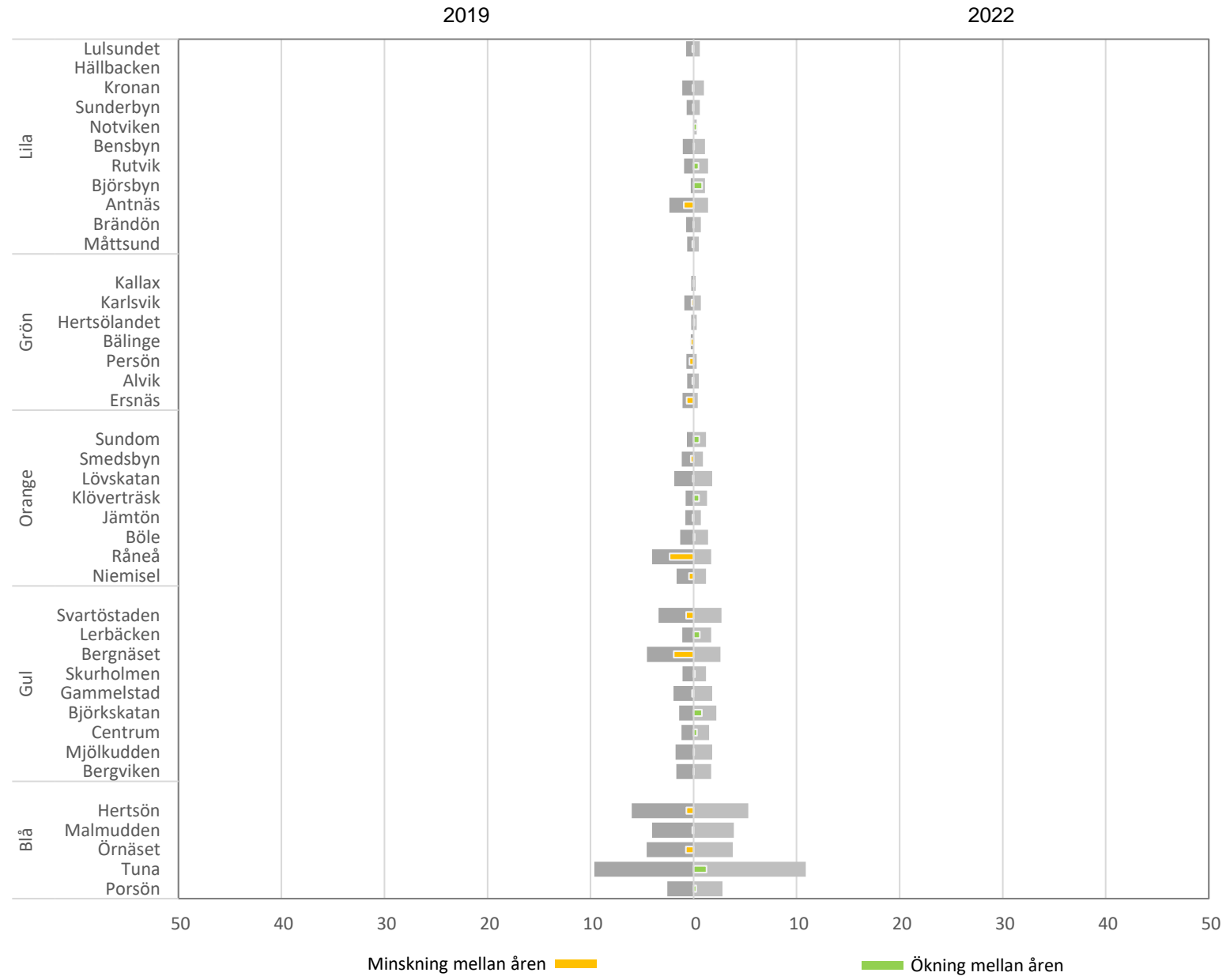

Ekonomiskt bistånd

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

De ekonomiska biståndsnivåerna är i stort sett oförändrade.

Ekonomiskt bistånd

Arbetslöshet

- utveckling mellan 2019 och 2022 per delområde sorterade efter socioekonomisk gruppering

Arbetslösheten har minskat i flertalet områden. Observera att arbetslösheten avser data för 2021, dvs. efter pandemiperioden. Minskningarna är störst i de gula och blå områdena, såväl i absoluta som relativa termer.

Arbetslöshet

